

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 31 MEI 1916

No. 22

INHOUD

	Blz.
GRONDCREDIET IN NEDERLAND.....	325
De gemeenten en de levensmiddelenvoorziening.....	326
Duitsche willekeur ten opzichte der Nederlandsche scheepvaart	327
Een moeilijkheid voor de vaste scheidsgerichten.....	328
Beschikbaarstelling van goedkoope tabak voor Nederland..	329
De Duitsche wisselhandel	329
Japan in oorlogstijd	329
Het Dortmund-Eemskanaal in den oorlog	330
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	330
MAANDCIJFERS:	
Emissies in Mei 1916	330
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	331—339
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

f 50.000.000,— gereserveerd tot een koers van inschrijving van $99\frac{1}{2}$ pCt., voor Indië f 30.000.000,— tegen een koers van $101\frac{1}{4}$ pCt., zijnde de Nederlandsche prijs van uitgifte, herleid in verband met den T. T. koers.

Van de diensten van een consortium is blijkbaar door de regeering geen gebruik gemaakt: zij heeft zich echter het guichet en daarmee den steun verzekerd van de Indische en van de Nederlandsche banken en bankiers, welke de vorige leening gegarandeerd hebben.

Men mag van het welslagen dezer emissie goede verwachtingen hebben, zoowel wegens het geboden rendement als ook om de moreele verplichting, die elkeen in moederland en kolonie zal gevoelen om tot het succes der leening bij te dragen.

Mandell

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

30 MEI 1916.

De verruiming van de geldmarkt bleef ook deze berichtsweek aanhouden. Particulier disconto daalde geleidelijk van $2\frac{1}{4}$ pCt. tot $1\frac{3}{4}$ pCt. en de prolongatierente liep van $2\frac{3}{4}$ pCt. terug tot $2\frac{1}{4}$ pCt. De terughouding op de prolongatiemarkt, welke dateerde uit de onrustige dagen van einde Maart, begint langzamerhand weder te verdwijnen. Er komen meerdere geldgevers in de markt; de ruimte wordt echter eerder in de hand gewerkt door de stilte op de effectenmarkt en het ontbreken van nieuwe speculatieve engagementen, zoodat meer gebrek aan vraag dan overvloed van aanbod de daling veroorzaakte.

De reeds meermalen besproken, Skandinavische koers kon ook deze week weder belangrijk dalen en sloot op circa 72.20. De overige koersen zeer stationair met uitzondering van de Duitsche, welke sterk terug liep.

* * *

Het prospectus voor de nieuwe 5 pCt. leening van Nederlandsch-Indië is verschenen. Voor Nederland is

GRONDCREDIET IN NEDERLAND.

Het verslag eenige weken geleden door de Directie der Nederlandsche Hypotheekbank te Veendam over het 25e boekjaar der bank uitgebracht, bevat naast den gewonen inhoud een drietal schetsen op het gebied van het grondcrediet, die aan het verslag eene bijzondere beteekenis geven.

De eerste schets doet enkele grepen uit de geschiedenis. Een kind van den nood, het grondcrediet. Pogingen, na den 7-jarigen oorlog, het onroerend goed „coursable” te maken, leidden in Pruisen tot de oprichting der bekende Landschaften, coöperatief gedacht, gegrond op solidaire aansprakelijkheid. Edoch, als steeds in het credietwezen „naar mate de nood wijkt, voorspoed en vooruitgang zich doen bespeuren, treedt de behoefte aan vrijheid en zelfstandigheid naar voren”. De solidaire aansprakelijkheid kwam op den achtergrond, de pandbrief kreeg allengs zijn modernen vorm, onopzegbaar, op langen termijn gelijk het verleende crediet.

Naast dezen dikwijls beschreven ontwikkelingsgang stelt de schrijver gegevens betreffende ons eigen land, merkwaardige, tot dusver onbekende gegevens ontleend aan tal van bronnen. Nauw verband ook hier te lande tusschen grondcrediet en tijden van ongunst voor het grondbezit. Na jaren van ongekende prijzen in en na den Napoleontischen tijd brachten 1819 en volgende jaren een ernstige landbouwcrisis. Vaste goederen werden tot spotprijzen verkocht, de noodzakelijkheid van een goed geregeld landelijk credietwezen trad op den voorgrond. Goldberg, van wiens hand het Economisch-Historisch Jaarboek ons voor kort een belangrijke nota over de Nederlandsche textielindustrie bracht, was ook hier de man en met hem koning Willem I, wiens beteekenis voor het economisch leven van ons land door de toenemende bestudeering van de merkwaardige eerste decennien na de restauratie ten leste in een beter licht begint te komen. Vooral voor Groningen geeft de schets uitvoerige mededeelingen.

Een maatschappij naar „Landschaft“-model kwam tot stand, credieten tot een half miljoen schijnen te zijn verleend. Gaandeweg bleek evenwel de opzet niet aan onze Nederlandsche toestanden aan te passen.

De hypotheekbank in den vorm, waarin wij haar kennen, dateert uit den aanvang der zestiger jaren. Vooraf ging een periode, waarin tal van plannen naar voren kwamen, plannen, waarin de bekende Bachiene een belangrijk deel had. De aanvang was niet gelukkig. Twee der vier banken, welke tot oprichting geraakten, zijn spoedig geliquideerd. Een, de Nederlandsche Hypotheekbank, die vrijwel geheel in Oostenrijk-Hongarije werkte, zelfs op geruchtmakende wijze. De twee andere banken daarentegen, de Nationale en de Rotterdamsche, hebben hun bedrijf regelmatig zien opgroeien en zijn de grootste gebleven. Omtrent de ontwikkeling, die het bedrijf sedert genomen heeft, worden vervolgens tal van gegevens verstrekt, toegelicht door graphieken.

De tweede schets schildert de economische beteekenis van het grondcrediet, eerst voor den landbouw, dan voor den huizenbouw. De tijd, dat de hypotheekbanken in hoofdzak landbouwcrediet gaven, is voorbij. Steeds meer treedt op den voorgrond het crediet op stedelijke onderpanden, waar de hypotheekbank thans het terrein in de eerste plaats deelt met levensverzekeringsmaatschappijen en andere lichamen van dergelijke aard. Teleurstellingen zijn op dit gebied niet uitgebleven. De taxaties, steeds de zwakke stee, zijn hier moeilijker nog dan elders, ongezonde prikkeling der bouwnijverheid, overmatige stijging van prijzen de te vreezen gevolgen.

In mindere mate dan de schrijver wel zou wenschen, heeft de hypotheekbank een sociale taak kunnen verrichten. Crediet op arbeiderswoningen heeft gevaren en schaduwzijden, die de banken huisverig doen zijn. Gelukkig is het staatscrediet, dat in den vorm van voorschotten ter bevordering der volkshuisvesting meer kan doen dan ooit van het particuliere hypotheekcrediet te wachten ware, hier een te prijzen aanvulling gebleken. Naar den stand van 15 September 1915 waren zoodanige voorschotten tot een totaal van ruim 44 miljoen toegestaan.

Een afwerende houding is ook waar te nemen ten opzichte van tal van erfpachtsvormen, met name waar deze wortelen in gemeentelijke, sociale grondpolitiek. Is den hypotheekbanken hiervan een ernstig verwijt te maken? „Degenen, die op dit gebied stelsels van grondcrediet voorstaan, welke b.v. aan gemeentebesturen eigenlijk alle recht in handen willen laten, zullen zich niet moeten verwonderen, wanneer hypotheekbanken het niet met de verantwoordelijkheid voor de toevertrouwde gelden weten overeen te brengen, om het grondcrediet op dit recht te doen steunen, wanneer dit althans niet een karakter aanneemt, dat met dat van eigendom niet veel verschilt.”

In de derde plaats bespreken de schetsen de hypotheekbank als pandbrieven-instituut. Welke eischen van deugdelijkheid moeten aan de hypotheekbanken, aan wier goede zorgen welhaast een half milliard van het nationale vermogen is toevertrouwd, worden gesteld? Alleen eerste hypotheeken tot een matig percentage van betrouwbare, met waarborgen omkleede taxaties, deugdelijk onderzoek van aanvragen, geregelde inspectie en herschattingen der perceelen, publicatie in het jaarverslag van den uitslag van executies, dit alles kan en wordt meer en meer statutair vastgelegd. Toch mag de vraag worden gesteld, of de wetgever, die elders het grondcrediet binnen den kring zijner bemoeiing getrokken heeft, zich wel van alle regeling behoort te blijven onthouden. De schrijver beantwoordt deze vraag bevestigend, doch meent dat het voldoende is, indien de wet er zich toe beperkt, verplicht te stellen wat thans reeds door de goede hypotheekbanken geschiedt. Hoofdzak blijft steeds zaakkundig en nauwgezet beleid, waartoe geen wetsbepaling kan dwingen. Trouwens veel in de goede richting is reeds

bereikt door de werkzaamheid der Rijkspostspaarbank, die als een der voornaamste afneemsters van pandbrieven haar voorwaarden stelt.

Ten slotte wordt uitvoerig ingegaan op de vraag, welke politiek de hypotheekbank te voeren heeft tegenover het algemeene koersdalingsverschijnsel, dat ook de 3½ en 4 pCt. pandbrieven in zoo hooge mate getroffen heeft. De band tusschen pandbrief en hypotheek is in den loop der tijden geheel te loor gegaan. Zelfs is de uitloting, waarbij althans tusschen den looptijd van beiden nog eenig verband werd gelegd, bij de hypotheekbanken van jongeren datum onbekend. Gevolg is, dat, terwijl de hoofdsom der hypotheek steeds haar volle waarde blijft behouden, de pandbrief, waarvoor geen verplichting tot uitloting bestaat — of hier juridisch nog eenige twijfel mag heerschen, zij daargelaten — van de hoofdsom is losgemaakt. De inkooppolitiek, die als steun aan den pandbriefkoers de uitloting vervangen heeft, heeft aan de hypotheekbank een ander karakter dan enkel tusschenpersoon gegeven en de vraag mag gesteld worden, of de met dien inkoop gemaakte winsten ten koste van de hoofdsom van den pandbrief wel geheel juist zijn. De hypotheekbanken, voor hun bedrijf in de eerste plaats afhankelijk van de welgezindheid der pandbriefnemers, geven blijk, het belang van het vraagstuk in te zien. Verschillende maatregelen als geleidelijke omzetting in een hooger rentetype, terugkeer tot een stelsel van uitloting à pari zijn er de bewijzen van. In de schetsen wordt voorgestaan een krachtige inkooppolitiek tegen koersen ongeveer gelijk aan die van verkoop. De bank gaat hiermede stellig vrij uit. De vraag rijst evenwel, of deze politiek, die ten slotte het risico van het algemeene koersverloop geheel op den belegger afwentelt, ook niet haar schaduwzijden heeft, schaduwzijden, aan een stelsel van uitloting niet in die mate eigen.

Wij moeten ons in het weergeven van den zoo belangwekkenden inhoud der schetsen beperken. Ook zonder de in het verslag gegeven aanwijzing is het niet moeilijk, de hand van dr. Bos erin te herkennen. Zijn voornemen, de verzamelde stof om te werken tot een standaardwerk over het Nederlandsch grondcrediet, heeft hij helaas niet mogen volvoeren. Des te dankbaarder mogen wij zijn, dat hij ons het bijeengebrachte materiaal niet heeft willen onthouden en het in dezen vorm, verrijkt met een uiteenzetting van zijn denkbeelden over enkele voornamelijk vraagstukken, die het grondcrediet thans doet rijzen, toegankelijk heeft gemaakt.

Midden in het volle leven stond Bos, het bedrijfszoo goed als het sociale leven. Wat zijn wetenschappelijke belangstelling hem te schrijven noopte draagt hiervan den stempel.

B. van der

DE GEMEENTEN EN DE LEVENSMIDDELEN-VOORZIENING.

Een der moeilijkste en meest urgente problemen van het heden is dat der levensmiddelenvoorziening en het vraagstuk, dat anders tot evenveel oplossingen aanleiding zoude geven als er politieke partijen zijn, wordt thans van uit een gezichtshoek gezien: den drang der omstandigheden.

Het stuk, dat als Memorie van Toelichting het wetsontwerp tot beschikbaarstelling van een buitengewoon crediet van f 20 miljoen begeleidt, is een dier vele documenten, die voor den geschiedschrijver van straks van groote beteekenis kunnen zijn. Maar evenzeer is dit het geval met het adres, dezer dagen door de besturen der drie grootste gemeenten van ons land naar aanleiding van genoemd ontwerp tot den Minister van landbouw, nijverheid en handel gericht. Het geldt hier tweërlei. Eenerzijds wordt in het ontwerp den gemeenten een omvangrijker taak toegedacht dan deze voor de zaak zelve wenschelijk achten, anderzijds hebben zij bezwaar tegen een verdeling der uit de levens-

middelenvoorziening voortvloeiende kosten op den voet, waarop dit in het ontwerp wordt voorgesteld.

Wat het eerste punt betreft, wordt in bedoeld adres de stelling uitgesproken, dat bij den aankoop der levensmiddelen de voornaamste zorg zal moeten rusten bij de gemeenten, welke zelf met de onderscheidene organisaties van producenten zullen moeten onderhandelen, terwijl de taak van het Rijk zich zal moeten bepalen tot bemiddelend optreden tusschen de organisaties en de gemeenten, wanneer zulks noodig is en door de gemeenten wordt gewenscht. Tegen deze stelling komt het adres der gemeenten op en naar onze meening terecht. Want het gevaar is groot, dat het resultaat, door het ingrijpen van overheidswege in de levensmiddelenvoorziening beoogd, wordt te niet gedaan, wanneer het door de Regeering gevolgde systeem wordt gevolgd. Wat de Overheid met haar ingrijpen beoogt is te voorkomen, dat door vrije concurrentie de beperkte productie slechts in handen komt van enkele koopkrachtigen, met uitsluiting van een groot aantal, die tegen deze concurrentie onmachtig zijn. Wordt dit oogmerk bereikt, indien in stede van de individuele koopers de gemeenten als koopers op de markt verschijnen? Dit valt te betwijfelen. Want ook van de gemeenten zal de betrekkelijke koopkracht onderling zeer verschillen en het is geenszins met mathematische zekerheid te zeggen, hoedanig in dit geval het effect op de prijzen zal verschillen van dat, hetwelk wordt bereikt, indien in plaats de gemeenten de individuen als koopers optreden. Het is wel eigenaardig, dat de gemeenten zelf een beperking harer bevoegdheid in deze verlangen, doch waar uitsluiting der concurrentie doel is, is het voorzeker wenschelijk, dat deze dan ook zoo volkomen mogelijk geschiedt. Dit is slechts mogelijk, indien een centraal lichaam, de Rijksregeering, zelf en alleen de aankopen ter hand neemt. En dit klemt te meer omdat elke gemeente, die op zichzelf als koopster optreedt, slechts haar eigen behoeften kent en geen rekening kan houden met den omvang der behoeften van andere gemeenten. Alleen de centrale regeering heeft het overzicht over behoeften en voorraad en alleen als de Regeering zelf als koopster optreedt, speelt de prijsopdrijvende invloed der ongelijke koopkracht bij de vaststelling der prijzen geen rol. In deze gansche materie ware het raadzaam, den blik te richten naar Duitschland, waar een onderverinding van bijna twee jaren tot een krachtige centralisatie heeft gevoerd, welke met de vestiging van het „Kriegsernährungsamt” haar beslag heeft gekregen.

Ter zake van de prijzen, waartegen de verschillende producten ter beschikking van de verbruikers worden gesteld, worden de gemeenten vrijgelaten. Het adres stemt met de zienswijze der regeering in deze in, doch niet onverdeeld. Weliswaar is het wenschelijk, dat de verschillende gemeenten bij de prijsbepaling rekening kunnen houden met de van gemeente tot gemeente verschillende factoren, zooals het welstands spel der bevolking, doch anderzijds staan de verschillende gemeenten niet geïsoleerd naast elkander en is het gevaar groot, dat wanneer in de eene gemeente hogere prijzen zijn gesteld dan in de andere, door in- en uitvoer een nivelleering der prijzen zal ontstaan, die alleen op haar plaats ware, indien werkelijke behoefte de oorzaak dezer prijsverschillen ware geweest. Ter zake van de prijsbepaling wenschen de gemeenten wel vrijheid, doch onder goedkeuring van het hooger gezag. Of en hoe met deze nadere goedkeuring de moeilijkheid, waarvan hier sprake is, kan worden opgelost, dient te worden afgewacht.

Fryda F.

DUITSCHTE WILLEKEUR TEN OPZICHTE DER NEDERLANDSCHE SCHEEPVAART.

De totale débacle van het internationale recht is wel een der meest voelbare verschijnselen, die deze oorlog voor de neutraal gebleven landen met zich bracht. Neutraliteit wordt blijkbaar als een ondeugd

beschouwd, ook voor die landen, welke geheel buiten het conflict staan. Zij worden door de oorlogvoerenden wederzijds behandeld als bondgenooten der tegenpartij, hun scheepvaart wordt aan banden gelegd, in- en uitvoer gecontroleerd en beperkt.

Eenige weken geleden werd in dit blad reeds op sommige willekeurige maatregelen van Engelsche zijde gewezen. Wat ons echter van Duitsche zijde wordt aangedaan, is naar onze meening veel ernstiger, daar, behalve de materiele schade, ook menschenlevens in gevaar worden gebracht. Een tweetal marquante gevallen, ook in de dagbladen aan de kaak gesteld, worde hier onder de aandacht gebracht.

In de eerste plaats het gebeure met het stoomschip „Berkelstroom” der Hollandsche Stoomboot-Maatschappij. Op 24 April j.l. ontmoette dit schip op zijn reis naar Londen een Duitsche onderzeeboot, die terstond met scherp begon te schieten en gelaste de scheepspapieren aan boord te brengen. Hoewel uit de papieren bleek, dat in het geheel geen absolute contrabande aan boord was en slechts 80 tons voorwaardelijke, of veel minder dan de helft der totale lading en dus zelfs geen schijn van recht aanwezig was tot het opbrengen van het schip, besloot niettemin de duikbootcommandant, het in den grond te boren, na de bemanning 15 minuten gelegenheid te hebben gegeven, zich in veiligheid te brengen in twee open sloepen en een kleine werkboot. Dat de bemanning hierdoor bij de dikke lucht en onstuimige zee, ver uit de kust, op een weinig bevaren route, aan groot levensgevaar werd blootgesteld, scheen den Duitschers niet te deren.

Thans het tweede geval.

Men zal zich herinneren, dat op 25 Maart 1915 het s.s. „Medea”, toebehoorende aan de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij, nabij Beachy Head met een lading, uitsluitend bestaande uit 16,000 kisten sinaasappelen, van Spanje naar Londen onderweg, door den Duitschen onderzeeër „U. 28” tot zinken werd gebracht.

Het Prijsgerecht te Hamburg wees in de zitting van 13 Augustus 1915 de vordering der K. N. S. M. tot vergoeding der schade toe. Overwogen werd daarbij, dat geacht werd bewezen te zijn, dat de lading door kleine vruchten-firma's in Spanje naar fruitmakelaars in Londen in consignatie was gezonden om aldaar in veiling verkocht te worden en niet gesproken kon worden van een vijandelijke bestemming der lading. Deze en tevens het schip werden dus niet voor inbeslagname vatbaar geacht. Het tot zinken brengen was dus wederrechtelijk geschied.

Het Deutsche Rijk ging reeds dezelfde maand in hooger beroep bij het „Oberprisengericht” te Berlijn. Voortdurend is de behandeling der beroepszaak echter vertraagd, hoewel later aanhangig gemaakte zaken reeds lang berecht waren. Eindelijk is nu het vonnis in hooger beroep gevallen en de eisch tot schadevergoeding in hoogste instantie afgewezen. Overwogen werd nu, dat het er niets toe deed, welke de bestemming der lading was op het oogenblik der prijsmaking, resp. vernietiging, daar van de lading der „Medea” wellicht later sinaasappelen in cantines of lazaretten terecht hadden kunnen komen, en derhalve ten dienste der vijandelijke troepen hadden kunnen strekken.

Deze uitspraak, zoozeer in strijd met het rechtsgevoel, was in de betrokken kringen niet verwacht. Waar het „Prisengericht” te Hamburg, dat zeker niet als welwillend in zijn uitspraken bekend staat, de reederij in het gelijk stelt, en thans de Duitsche Regeering, in hooger beroep gegaan, door het „Oberprisengericht” van vergoeding der schade wordt ontheven, daar vragen wij ons af, waar toch de enkele tonnen schadevergoeding bij de kolossale oorlogsuitgaven in het niet zinken, of deze houding der Duitsche Regeering niet is te qualificeeren als „Rücksichtslosigkeit” ten opzichte van ons land. Vergeten wij hierbij niet, dat in denzelfden tijd belangrijke hoeveelheden sinaasappelen

naar Duitschland werden vervoerd, welke de Engelsen zonder bezwaar lieten passeeren!

Wij willen hier de rechtskwestie, welke in de dagbladen in het licht is gesteld, niet bespreken. Duidelijk is aangetoond, dat het recht hier aan de zijde der reederij is.

Tot slot alleen nog dit. Nederland is slechts een klein land, hetgeen schijnbaar voor Duitschland wil zeggen, dat men daarom op Nederlandsche belangen geen „Rücksicht” te nemen heeft. Helaas kunnen wij niet met den molenaar van Sans-Souci zeggen: „Il y a des juges à Berlin”. Het is voor de betrokkèn reederijen te hopen, dat de Duitse regeering alsnog aanleiding zal vinden, de geleden schade te vergoeden, gehoor gevende óf aan een desbetreffend verzoek van de zijde der reeders óf aan een diplomatiek verzoek van onze Regeering. Dit zou een „beau geste” zijn en in hooge mate voldoening en waardeering vinden bij het Nederlandsche volk.

A.
Aalders

EEN MOEILIKHEID VOOR DE VASTE SCHEIDSGERECHTEN.

In steeds meer takken van handel zien wij de vaste scheidsgerechten hun intree doen: bij graan-, koffie-, effecten-, olie-, bloembollen-, zaidvruchten- en suikerhandel vinden wij ze in volle werking, terwijl de onlangs te Rotterdam opgerichte Vereeniging voor den Katoenhandel reeds terstond haar voornemen tot inrichting eener arbitrale rechtspraak heeft geuit. Deze scheidsgerechten nu staan, bij de uitoefening van hun taak, voor een niet onbelangrijke moeilijkheid.

Ik heb hierbij uitsluitend het oog op dien vorm van het arbitraal beding, waarbij partijen bij het afsluiten eener overeenkomst bepalen, dat alle ter zake daarvan tusschen hen eventueel te rijzen geschillen zullen worden beslecht door een vast scheidsgerecht. In een koopcontract van graan wordt b.v. gestipuleerd: aan u verkocht op de Condiëtiën van de Rotterdamsche Graanbeurs. Deze condiëtiën schrijven o.m. voor, dat alle geschillen door arbitrage zullen worden uitgemaakt en regelen uitvoerig, hoe deze berechting door een „Commissie van Arbitrage” plaats heeft. Door te koop en verkoopen op gemelde condiëtiën verbindt men zich dus bij voorbaat om in mogelijke toekomstige geschillen te doen beslissen door die commissie, met uitsluiting van den gewonen rechter.

In geval van geschil zal de eischende partij de zaak voor het bij overeenkomst aangeduide scheidsgerecht aanhangig maken. Wanneer nu tusschen partijen geen verschil bestaat over het tot stand komen der koopovereenkomst en het daarbij gestipuleerde arbitraal beding, kan de zaak vlot verlopen en zonder bezwaar door arbiters worden uitgemaakt. Maar wanneer het juist het bestaan der koopovereenkomst is, dat door de tegenpartij betwist wordt, of wanneer het geldig tot stand komen van die overeenkomst om eenige reden in twijfel moet worden getrokken, verschijnt een moeilijkheid ten tooneele, waarvan de groote beteekenis door arbiters zelf veelal wordt miskend.

Dat arbiters bevoegd zijn om van het geschil kennis te nemen en daarin te beslissen, met uitsluiting van den door de wet bevoegd verklaarden rechter, is slechts het gevolg van de tusschen partijen gesloten overeenkomst. Zolang dus niet vaststaat, dat die overeenkomst inderdaad is tot stand gekomen, zolang is niet het scheidsgerecht bevoegd, doch de officiële rechterlijke macht. De bevoegdheid van arbiters is onafscheidelijk aan de koopovereenkomst verbonden; men zou deze laatste kunnen beschouwen als het zaadje, waaruit de bloem der arbitrale competentie is voortgesproten. Hieruit volgt dat, wanneer het bestaan der koopovereenkomst wordt betwist, arbiters niet bevoegd zijn om hun eigen bevoegdheid te onderzoeken en daaromtrent te beslissen. Als hoedanig toch en met welke bevoegdheid zouden zij een dergelijk onderzoek kunnen instellen? Zolang hun competentie niet vaststaat, kun-

nen zij van het geschil op geenerlei wijze kennis nemen. Aldus is op 21 Februari 1913 door ons hoogste rechtscollege uitgemaakt, terwijl een gelijklopende beslissing vóór en na dien door verschillende lagere colleges is gegeven. Een tegenovergestelde uitspraak is mij niet bekend en zou m. i. ook met de logica in strijd zijn.

De door mij bedoelde moeilijkheid voor de vaste scheidsgerechten zal thans duidelijk zijn. Drie woorden van de voor arbiters gedagvaarde partij zijn voldoende om hen van den rechterstoel te rukken! „Ontken de overeenkomst” . . . en als door een tooverspreuk is heel de arbitrale glorie verdwenen. Het spreekt van zelf dat deze woorden kunnen gebezigd worden als zuivere chicane, doch ook volkomen te geder trouw. Ook is het mogelijk — en dit vergroot de moeilijkheid — dat de overeenkomst niet uitdrukkelijk wordt ontkend, doch dat, aangezien er kwestie is van dwaling of misverstand of juist één der integreerende bestanddeelen der koopovereenkomst in geschil is, in twijfel moet worden getrokken of zij wel is tot stand gekomen. Geen overeenkomst, geen arbitraal beding: het scheidsgerecht onbevoegd.

Onbevoegd, zolang niet de gewone rechter het bestaan der overeenkomst met arbitrale clause heeft vastgesteld. Is echter de eischende partij er in geslaagd, voor den rechter het bewijs daarvan te leveren, dan komt plotseling de arbitrale aureool weer de hoofden der scheidsmannen omstralen: hun bevoegdheid is gebleken en geconstateerd, zij kunnen in hoogste instantie uitspraak doen. Meer nog: stel arbiters hebben, in strijd met de boven ontwikkelde theorie, niettemin hun bevoegdheid onderzocht, zich bevoegd bevonden en in het geschil beslist; de veroordeelde partij eischt vernietiging van dit vonnis; de rechtbank legt de wederpartij het bewijs op der door haar gestelde overeenkomst met arbitraal beding; deze levert dat bewijs: het arbitraal vonnis zal dan niet worden vernietigd, doch blijken wel en wettig geweest te zijn door bevoegde arbiters, het zal van kracht zijn en executabel.

Hieruit ziet men, dat de scheidsgerechten de voor hen zoo ernstige belemmering in de praktijk veelal kunnen wegnemen. Wanneer zij slechts dan zich bevoegd verklaren, als de overeenkomst met arbitraal beding is komen vast te staan door bewijsmiddelen, die eventueel ook voor den rechter voldoende zullen zijn, behoeven zij voor vernietiging van hun vonnis, in geval dit later wordt aangevochten, niet bevreesd te zijn: de rechter zal hun bevoegdheid erkennen en hun vonnis intact laten. De vaste scheidsgerechten zijn m.i. wel verplicht, langs dezen weg de moeilijkheid zooveel mogelijk te ondervangen. Immers hun zoo nuttig gebleken rechtspraak zou ernstig worden bedreigd, indien iedere gedaagde het in zijn macht had om zich, enkel en alleen door het uitspreken van bovenbedoelde tooverformule, aan hun berechting, althans voorloopig, te onttrekken.

Tenslotte zij het mij vergund den omvang der hier behandelde moeilijkheid toe te lichten met eenige cijfers, betreffende de arbitrages bij het Comité van Graanhandelaren te Rotterdam. Van Mei 1912 tot Mei 1916 werden door de „Commissie van Arbitrage” behandeld en berecht 1000 geschillen, gerekend buiten de zuivere qualiteits-arbitrages, waarbij geschillen over eenig rechtspunt zijn uitgesloten. In die 1000 arbitrages deed zich 42 maal de vraag der bevoegdheid voor; bijna steeds doordat de koopovereenkomst door den gedaagde uitdrukkelijk werd ontkend, in enkele gevallen doordat partijen verdeeld waren over een punt, dat met het tot stand komen van die overeenkomst ten nauwste verband hield. In die 42 gevallen hebben arbiters 22 maal na onderzoek beslist, dat de gestelde overeenkomst tusschen partijen geldig was tot stand gekomen en dat dus arbiters bevoegd waren om uitspraak te doen; 20 maal kon de overeenkomst niet voldoende bewezen worden en verklaarden arbiters

zich onbevoegd om van de vordering kennis te nemen; éénmaal werd een bevoegdverklaring door appèl-arbiters vernietigd.

Dat de bevoegdheids-kwestie slechts in 4 pCt. van de arbitrages is voorgekomen, kan tot gerustheid stemmen. Dit betrekkelijk gunstige percentage zal echter wel te danken zijn aan het feit, dat arbiters de theoretische moeilijkheid in de praktijk ter zijde hebben gesteld. Intusschen behooren toch de contracteerende partijen — en dit zal wel niet alleen voor den graanhandel gelden — meer dan tot nu toe te bedenken, aan welke moeilijkheden en gevaren zij zich bloot stellen, door zich niet van stonde af aan het afdoend bewijs der gesloten overeenkomst te verschaffen.

W. Nolen

BESCHIKBAARSTELLING VAN GOEDKOOPE TABAK VOOR NEDERLAND.

Een medewerker schrijft:

Voor de beschikbaarstelling van goedkope tabak voor Nederland is thans tusschen belanghebbenden met medewerking der N. O. T. een voorloopige regeling getroffen.

Zooals bekend is, was het door de hooge prijzen, door de buitenlandsche koopers voor binnengoed en omblad besteed, voor vele Hollandsche fabrikanten langzamerhand onmogelijk geworden, de goedkoopste soorten van sigaren zonder verlies te fabriceren. Men meende, dat een prijsverhoging, wilde die afdoende zijn, zoo belangrijk zou moeten zijn, dat daardoor het debiet, juist van deze soorten, al te zeer zou te lijden hebben, en men vreesde als gevolg daarvan toenemende werkloosheid onder de sigarenmakers.

Bij de thans vastgestelde regeling is men uitgegaan van de grondgedachte, dat zij, die in het algemeen gesproken in de eerste plaats van de hooge prijzen profiteren, d.w.z. de importeurs, zich een opoffering te getroosten hebben om den fabrikanten de benodigde grondstoffen te leveren tot prijzen, welke hun nog juist het fabriceren van bovenbedoelde goedkope sigaren mogelijk maken.

De importeurs hebben zich thans te verbinden om 15 pCt. hunner aanvoeren ter dispositie te stellen eener voor dat doel in het leven geroepen commissie; maakt deze hiervan gebruik, m.a.w. acht zij de tabak voor haar doel geschikt, dan worden deze 15 pCt. den importeur vergoed tot de volle marktwaarde der tabak, zoodat hierop door hem geen verlies geleden wordt. Daar de distributiecommissie de tabak echter, zooals boven aangeduid, ter beschikking der Hollandsche fabrikanten moet kunnen stellen op een *lagere* basis, zal hierdoor een tekort ontstaan, hetwelk gedekt zal worden uit een fonds, waartoe de gezamenlijke importeurs, naar verhouding van hun aanvoeren, bij te dragen hebben. Zij betalen daartoe voor alle partijen door hen aan te voeren een „aanvoerrecht” van f 3,— per 100 Kilo's.

Intusschen zal het in de praktijk wel daarop neerkomen, dat de importeurs de kosten weer op de koopers verhalen, zoodat zij zelf slechts indirect getroffen worden, namelijk voor zoover deze conditie invloed uitoefent op de door hen te behalen prijzen.

Ook aan deze regeling kleven dezelfde gebreken als aan alle maatregelen, bestemd om op kunstmatige wijze in te grijpen in den natuurlijke loop der omstandigheden, welke in casu zou zijn dat de prijzen der sigaren zich aanpasten aan die der grondstoffen. Er is dan ook veel critiek daarop uitgeoefend, en zeker niet altijd zonder grond.

Toch dient men bij de beoordeeling der zaak zich ook eenigermate op het standpunt te stellen, dat de buitengewone tijden, die wij thans beleven, soms abnormale maatregelen noodzakelijk maken, terwijl het volgens veler oordeel om verschillende redenen noodig geworden was, hier op de een of andere wijze in te grijpen.

Meerkamp

DE DUITSCHE WISSELHANDEL.

Het vierde der verslagen, door de Directie der Deutsche Reichsbank gedurende den oorlog uitgegeven, draagt den titel „Reichsbank und Devisenhandel” en is dan ook geheel gewijd aan de organisatie van dit bedrijf, haar oorzaken en haar gevolgen. Veel nieuws bevat het verslag niet; toch zijn er enkele gedeelten wel waard om te vermelden.

De voor Duitschland ongunstige loop der wisselkoersen wordt op de bekende gronden verklaard; daarnaast worden de oorzaken aangegeven van de buitengewoon scherpe daling der Rijksmark op het eind van 1915 en in het begin van het loopende jaar, welke daling tot het bekende ingrijpen van de overheid leidde.

„Geleid door het streven, reeds gedurende den oorlog de hand te leggen op de noodige grondstoffen, die na het sluiten van den vrede noodig zouden zijn, — zoo lezen wij in het verslag — hebben de Deutsche handel en industrie aanzienlijke aankopen in het buitenland gedaan; het feit, dat beschikbaarstelling van de tegenwaarden meestal onmiddellijk moest geschieden, kon niet zonder invloed blijven op den marktkoers. Daarbij kwam nog de haussespeculatie in den wisselhandel, die bij de gestadige beweging der koersen in voor Duitschland ongunstige richting een verlokkelijk zekere transactie scheen en zich daardoor in steeds ruimer kring verbreidde. Eindelijk ontstond er groote vraag door de arbitrage, van welke zich, behalve onze bondgenooten, ook en niet in de minste mate de neutrale en vijandelijke landen bedienden om Duitschlands vorderingen in het buitenland aan hun eigen belangen dienstbaar te maken. De verstrekking van buitenlandsche betaalmiddelen aan den wettigen invoerhandel werd daardoor ten zeerste bemoeilijkt. Dit leidde er toe, dat ten slotte de importeurs, ten einde hun behoeften in ieder geval te kunnen dekken, bij hun bank veel te hooge bedragen op het buitenland aanvroegen of tegelijkertijd aan verschillende huizen hun orders gaven, hetgeen natuurlijk tot een nog grootere, geheel ongemotiveerde stijging leidde.”

Over de regeling van den wisselhandel, zooals die nu reeds vier maanden in werking is, wordt een bijzonderheid medegedeeld, waaruit wel blijkt, hoe zaakkundig de Devisenzentrale wordt beheerd en hoe men iedere transactie in de hand tracht te werken, die tot verbetering van de wisselkoersen kan bijdragen. De vorm, waarin de noteering wordt gepubliceerd, een biedende en een latende prijs, is gekozen met het oog op de effectenarbitrage, die, zooals het verslag opmerkt, voor het in het leven roepen van saldi in het buitenland juist onder de tegenwoordige omstandigheden van overgroot gewicht is. „De effectenarbitrageant — zoo gaat het verslag voort — die op grond van de noteering van den dag zijn calculatie heeft gemaakt, moet er op kunnen rekenen, dat hij zijn provenu nog denzelfden dag bij een der tot den wisselhandel toegelaten banken kan realiseeren, daar hij het risico van rijzing of daling van den wisselkoers den volgenden dag niet op zich kan nemen. Terwijl andere na den middag inkomende orders overeenkomstig de tusschen de geprivilegieerde banken getroffen regeling eerst den volgenden dag worden uitgevoerd, hebben deze banken besloten, de provenu's van effectenverkoopen en couponincasso's, die vaak aanzienlijke bedragen vertegenwoordigen, 's namiddags nog tot den geldkoers van denzelfden dag te koopen.” Eenigszins breedvoerig wordt dan aangetoond, dat de dubbele noteering het risico der banken bij zulke namiddag-aankopen eenigermate beperkt.

Palak

JAPAN IN OORLOGSTIJD.

Een der beste bronnen voor de kennis van Japans economischen en financieelen toestand is het vanwege het Ministerie van Financiën uitgegeven jaarboek, waarvan thans het 15e, loopend over 1914, is verschenen. Van graphieken en vergelijkende tabellen

voorzien, levert het een zeer belangrijk studiemateriaal.

Het uitbreken van den oorlog tastte uiteraard het economisch leven in Japan krachtig aan. Toch was de economische en financieele toestand des lands juist in die tijden verre van ongunstig. De schatkist bevatte een ruim overschot, zoodat er geen behoefte was, zich door leening of door uitgifte van schatkistwissels de noodige fondsen te verschaffen. De geldcirculatie was reeds sinds het voorafgaande jaar verminderd, terwijl de handelsbalans aanmerkelijke verbetering had ondergaan. Uit hoofde van dien krachtigen toestand, waarin het land zich bij het uitbreken van den oorlog bevond, behoeften in Japan geen buitengewone maatregelen te worden genomen zooals oninwisselbaarverklaring van bankbiljetten, verbod van uitvoer van goud en gouden munt, afkondiging van een moratorium, uitgifte van papiergeld van Staatswege. Zelfs heeft de Bank van Japan bij het uitbreken van den oorlog haar disconto niet verhoogd.

Het eenige, wat de Regeering deed, was het stellen van een garantie op het gebied der zeeverzekering en het beschikbaar stellen van een kapitaal van yen 8 miljoen tot steun van de producenten van ruwe zijde en andere artikelen, die door sterke prijsdaling en bemoeilijkten verkoop werden gedrukt.

Uiteraard werden scheepvaart, buitenlandsche wisselkoersen en buitenlandsche handel door het uitbreken van den oorlog sterk aangetast. Dit alles blijkt zeer duidelijk uit de in het jaarboek voorkomende statistieken, vooral uit die, welke den in- en uitvoer betreffen. De in- en uitvoer bedroegen in het jaar 1914 yen 1.186.837.186 of 12.9% minder dan in 1913. Verdeelt men het jaar 1914 in twee perioden, resp. vóór en na het uitbreken van den oorlog, dan ziet men in de eerste periode een uitvoer, welke dien in de overeenkomstige periode van 1913 met 9.2% overtreft, terwijl in de tweede periode de uitvoer 29.5% minder is dan die van de overeenkomstige periode van het vorige jaar. De invoer, welke in de eerste periode van 1914 reeds 7.1% minder was dan in de overeenkomstige periode van 1913, verminderde in de tweede periode zoodanig, dat dit verschil tot 37.6% klom.

Een bijzonder verschijnsel in het jaar 1914 was de buitengewoon groote rijsttoogst, die 14% meer bedroeg dan die van normale jaren, tengevolge waarvan de prijs van dit artikel van yen 22.80 in Januari 1913 en yen 20.10 in Januari 1914 aan het einde van dat jaar tot yen 11.60 is gedaald. In verband hiermede werden in het Parlement maatregelen tot valorisatie van het product besproken.

Vermelding verdient alsnog de monetaire toestand van Japan in 1914. Hierbij bemerkt men merkwaardige verschillen met andere landen. Terwijl bij de andere centrale banken de jaarcijfers over 1914 een geheel abnormaal aanzien hebben, is dit ten opzichte van de Bank van Japan geenszins het geval. De bankiljettencirculatie aan het einde van 1914 is circa 40.000.000 minder dan die over 1913 (respect. 426.388.708 en 385.589.096) en hetzelfde is het geval met het opereerend kapitaal (yen 202.022.828 in 1913 en yen 167.352.096 in 1914). Ook de muntcirculatie toont einde 1914, vergeleken met einde 1913, een niet onbelangrijke vermindering aan (yen 179,308.905 in 1913 en yen 181.526.179 in 1914.

HET DORTMUND-EEMSKANAAL IN DEN OORLOG.

Volgens eene mededeeling in „Glückauf" heeft het verkeer op dezen voor Nederland uit een concurrentie-oogpunt zoo belangrijken waterweg geweldig door den oorlog geleden.

Na de opening in 1898 werd in 1903 het eerste miljoen tonnen bereikt, in 1907 het tweede, in 1910 het derde en in 1913 het vierde.

In 1915 was dit cijfer weer gedaald tot 1,42 miljoen. Het ertsverkeer naar zee vertoonde in 1914 een vermindering van 394.000 t. = 26,27 pCt. en in 1915, van 422.000 t. = 38,17 pCt.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Verboden is de uitvoer van *traan* en *olijfolie*.

Levertraan was reeds als geneesmiddel ten uitvoer verboden; thans betreft het verbod alle traan.

Olijfolie was een der weinige oliën, dit tot dusverre nog vrij uitgevoerd konden worden. Met dit verbod zal vermoedelijk tevens beperkt worden de uitvoer van in deze olie geconserveerde vischsoorten, als sardines in blik, enz.

Voorts is verboden de uitvoer van *bier*. Tot dusver kon dit artikel vrij uitgevoerd worden, aangezien het, evenals gist, jenever en moutwijn, niet geacht werd te vallen onder de verboden producten van granen. De uitvoer van *bier* was in den laatsten tijd niet onbelangrijk toegenomen en bedroeg over de eerste 4 maanden van het loopende jaar 48.840 H.L. tegen slechts 28.260 H.L. over de overeenkomstige maanden van 1914; tezeldertijd verminderde de invoer van 14.170 H.L. tot 2700 H.L.

Prijsopdriving van aardappelen. Aangezien gebleken is, dat voor binnenlandsch verbruik bestemde partijen aardappelen door handelaren worden opgekocht en aan het verbruik onttrokken, teneinde de prijzen dezer aardappelen op te drijven, is door den Minister bekend gemaakt, dat partijen aardappelen, die aldus worden opgehouden, onmiddellijk in beslag zullen worden genomen.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN MEI 1916.

Bank- en Credietinstellingen.....	f 8.595.000,—
zijnde:	
Amsterdamsche Bank f 5.000.000 aand.	
à 152 %.	
Ned. Bankinst. voor waarden belast met vruchtgebruik enz. f 1.000.000 5 %	
Pandbr. à 99½ %.	
Industrieële Ondernemingen	„ 428.250,—
zijnde:	
Asten Creameries f 285.500 aand. à 150 %.	
Cultuurondernemingen, Handelsveren. en Handelsvenn.	„ 500.000,—
zijnde:	
Holl. Transatl. Handelsver. f 500.000 aand. à 100 %.	
Diversen	„ 185.375,—
zijnde:	
Nederl. Veem f 45.375 aand. à 100 %.	
Ned. Zendingschool f 140.000 4½% Oblig. à 100 %.	
Totaal.....	f 9.708.625,—

Bovendien introducties van:

Aandeelen Kon. Stearinekaarsenfabriek Gouda à 385 %.	
5 % Pandbrieven Holl.-Texas Hyp. Bank à 95 %.	

Totaal der emissies in Januari ...	f 26.282.800,—
Februari ...	„ 18.978.475,—
Maart	„ 132.756.462,50
April	„ 2.507.000,—
Mei	„ 9.708.625,—
Algemeen totaal.....	f 190.233.362,50

Wegens plaatsgebrek konden de Nederlandsche in- en uitvoercijfers over April niet in dit nummer worden opgenomen.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	27 Mei 1916	20 Juli 1914
Ned. Bank { Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14	
{ Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14	
{ Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14	
Bank of England.. 5 " 8 " '14	3 " 29 Jan. '14	
Deutsche Reichsbk. 5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14	
Banque de France. 5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14	
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 12 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14	
Russische Staatsbk. 6 " 29 Juli '14	5 " 1 Apr. '14	
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14	
Zweedsche Rijksbk. 5 1/2 " 5 Jan. '15	4 1/2 " 6 " '14	
Zwitsersche Nat. Bk. 4 1/2 " 2 " '15	3 1/2 " 19 " '14	
Bank van Italië.. 5 1/2 " 10 Nov. '14	5 " 9 Mei '14	
Feder. Res. Bk. N.Y. 3-5 " 4 Febr. '15	—	
Javasche Bank.... 3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09	

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call. money
	Part. disconto	Prolongatie				
27 Mei '16	—	—	4 9/16	4 1/4-5/8	—	2-1/2
22-27 " '16	1 3/4-2 1/4	2 1/4-3/4	4 9/16	4 1/4-5/8	—	2-1/2
15-20 " '16	2-3/4	3-3/4	4 9/16	—	—	1 3/4-2 1/4
8-13 " '16	2-3	3 3/4-4 1/2	4 19/32	4-5/8	—	1 3/4-2 1/2
25-29 M. '15	3 3/8	3 1/4-1 1/2 1)	2 19/16-7/8	—	—	1 7/8
25-30 M. '14	2 3/4-7/8	2-1/4	2 3/4-7/8	2 3/8-3/4	2 3/4	1 7/8-2
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, de laagste en hoogste der week en de Zaterdagse noteeringen zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
22 Mei 1916 ..	11.51	44.90	40.95	2.40 3/4
23 " 1916 ..	11.51 1/2	44.90	40.95	2.41
24 " 1916 ..	11.52 1/2	44.80	40.95	2.41 1/2
25 " 1916 ..	11.51 1/2	44.65	40.82 1/2	2.41 3/4
26 " 1916 ..	11.51	44.55	40.82 1/2	2.41 1/2
27 " 1916 ..	11.51	44.42 1/2	40.77 1/2	2.41 1/2
Laagste der week	11.50	44.35	40.70	2.40 1/4
Hoogste " "	11.53	45.02 1/2	40.95	2.42
20 Mei 1916 ..	11.50 1/2	45.02 1/2	40.75	2.41
13 " 1916 ..	11.51 1/2	45.15	40.60	2.41 1/2
Muntpariteit ..	12.10 9/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Wenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
27 Mei 1916	46.20	31.10	71.90	72.10	98-1/2
Laagste d. w.	45.90	31.—	71.60	71.80	—
Hoogste " "	46.40	31.35	73.85	74.10	—
20 Mei 1916	46.—	31.30	74.—	74.10	98-1/2
13 " 1916	46.30	31.30	74.40	74.60	98-3/4
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De koers op Londen was deze week bijzonder standvastig. Het verschil tusschen den hoogsten en laagsten koers der week was slechts enkele centen. Parijs dat de eerste dagen sterk gevraagd was en boven pariteit noteerde, moest dit

avance weder spoedig prijsgeven. Dollars bijna onveranderd en zeer stil, daarentegen Zwitserland sterk gezocht en circa 1/2 % hooger. Berlijn teruglopend en vooral Vrijdag sterk aangeboden. Ook Scandinavië belangrijk lager, naar men zegt door invoer van goud uit Engeland, waardoor de Scandinavische koers voor Londen belangrijk steeg.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
27 Mei 1916 ..	4.76.35	5.93	76 1/2	41 1/2
Laagste d. week..	4.76.35	5.92	76 1/2	41 1/2
Hoogste " " "	4.76.50	5.93	77 1/2	41 1/2
20 Mei 1916 ..	4.76.60	5.92	77 1/8	41 9/16
13 " 1916 ..	4.76.40	5.94	77 1/4	41 7/8
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	13 Mei 1916	20 Mei 1916	Week 22-26 Mei		26 Mei 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	30.12 1/2	30.15	30.07 1/2	30.22 1/2	30.22 1/2
Madrid	Peset. p. £	24.45	24.15	23.90	24.07 1/2	23.90
Lissabon	d. p. escudo	34 1/2	34 1/2	34 3/8	34 5/8	34 3/8
Petrograd ...	R. p. £ 10	155 1/4	155 1/4	155 3/8	155 3/4	155 1/2
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 1/2	97 1/2	97 1/2
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8
Singapore ..	id. p. \$	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 7/32
Yokohama ..	id. p. yen	2/1 1/4	2/1 9/16	2/1 9/16	2/1 9/16	2/1 9/16
Hongkong ..	id. p. \$	2/3 1/8	2/2 7/8	2/1 3/4	2/2 1/2	2/1 7/8
Shanghai ..	id. p. tael	3/2 1/2	3/2 1/2	3/-	3/2 1/2	3/0 1/4
Montreal....	\$ per £	4.78	4.77 3/4	4.77 1/2	4.78	4.77 1/2
B. Aires 90 d.	d. p. gd. pes.	49 3/32	49	49	49 1/16	49
Valparaiso ..	d. p. pap. p.	8 19/16	8 23/32	8 3/4	8 25/32	8 3/4
Montevideo ..	d. p. peso	53 7/16	53 7/16	53 3/8	53 3/8	53 3/8
R.d. Janeiro ..	d. p. milr.	12 1/16	12 1/32	12 1/32	12 1/16	12 7/16

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 18-24 Mei 1916.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.
Baren	Continent
Sovereigns	Koloniën
Vreemde munt	U. S. A.
Koloniën	Zuid-Amerika
Diversen	Baren en diversen....
Per saldo uitgevloed ..	Per saldo ingevloed ..
903	903

ZILVER.

In het begin der afgelopen week was de zilvermarkt onderhevig aan een sterke reactie op de buitengewone stijging van de laatste maanden: de prijs viel op één dag volle 2 d. omhoog. Berichten omtrent centralisatie der muntaankopen voor de Ententestaten, om niet langer in onderlinge concurrentie de prijzen omhoog te jagen, lokten winstnemingen en, naar men veronderstelt, zelfs baisseverkoop van. Zoowel van Amerikaansche als van Indische zijde werd, nu de bijzonder willige stemming is verdwenen, materiaal ter markt gebracht.

Toch luiden de berichten algemeen „bullish”. De vraag voor muntdoeleinden blijft aanhouden en, naar de firma Mocatta & Goldsmid meent, het ter markt komend materiaal zal gemakkelijk bestemming vinden. Bovendien is dit materiaal, volgens de firma Samuel Montagu & Co., nog steeds vrij gering en zullen ook de vervoermoeilijkheden den aanvoer, vooral uit het Oosten, belangrijk blijven beperken.

Noteering te Londen.

te New York.

27 Mei 1916	34 1/16	71 1/8
20 " 1916	36	75 1/4
29 Mei 1915	23 3/16	49 1/4
29 Mei 1914	26	56 7/8
20 Juli 1914	24 10/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 27 MEI 1916.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 10.705.639,00 1/2 B.-bk. " 461.373,89 Ag.sch. " 16.526.807,96	f 27.693.820,85 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—	—
Idem eigen portef.	f 8.557.027,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	" 8.557.027,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 18.797.042,67 B.-bk. " 4.163.353,51 1/2 Ag.sch. " 46.224.227,75 1/2	f 69.184.623,94
Op Effecten	f 65.963.323,94	—
Op Goederen en Spec.	" 3.221.300,—	" 69.184.623,94
Voorschotten a. h. Rijk	—	" 10.986.760,65 1/2
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 70.448.365,— Muntmat. Goud " 469.581.994,88	f 540.030.359,88
Munt, Zilver, enz.	" 4.486.426,96	—
Muntmat. Zilver	—	" 544.516.786,84
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 4.900.813,94 id. van 1/2 v. h. kapit. " 3.923.998,50	" 8.824.812,44
Geb. en Meub. der Bank	—	" 1.600.000,—
Diverse rekeningen	—	" 56.042.897,13 1/2
		f 727.406.728,86 1/2
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	—
Reservefonds	" 5.000.000,—	—
Bankbiljetten in omloop	" 636.982.525,—	—
Bankassigtiën in omloop	" 1.963.942,33 1/2	—
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f —	—
Van anderen	" 56.006.126,12	" 56.006.126,12
Diverse rekeningen	—	" 7.454.135,41
		f 727.406.728,86 1/2

Beschikbaar metaalsaldo f 404.748.312,38
Op de basis van 2/3 metaaldekking " 265.757.893,69
Minder bedragaan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is " 2.023.741.561,90

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	—	1.949.809,84
Buitenlandsche wissels	128.906,—	—
Beleeningen	—	1.398.878,50
Goud	1.744.643,26	—
Zilver	2.181.967,12	—
Bankbiljetten	1.826.945,—	—
Part. Rek.-Crt. saldo's	3.801.171,60	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	20 Mei 1916	27 Mei 1916
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 68.090.000,—	f 67.090.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	" 7.300.000,—	" 6.300.000,—
Aan zilverbons ..	" 67.126.000,—	" 67.126.000,—
	" 9.207.170,—	" 10.320.644,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischb. schulden
27 Mei 1916	540.030	4.486	636.983	57.970
20 " 1916	538.286	2.304	635.156	54.470
13 " 1916*	535.804	1.925	644.037	46.453
6 " 1916*	532.877	1.797	664.373	98.044 ¹⁾
29 April 1916	529.896	1.873	681.864	76.688
22 " 1916	528.602	1.541	651.675	92.819
15 " 1916	523.023	1.727	654.425	86.346
8 " 1916	520.251	1.940	656.732	76.671
1 " 1916	517.104	3.768	647.174	84.056
25 Maart 1916	510.546	4.659	588.443	108.222
18 " 1916	509.469	4.799	582.430	105.608
11 " 1916	501.676	4.624	582.678	93.388
4 " 1916	495.530	4.798	586.149	79.686
29 Mei 1915	316.831	3.128	485.131	48.731
30 Mei 1914	163.096	8.432	316.636	7.012
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek.-Crt. saldo van het Rijk f 34.492.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
27 Mei 1916	27.694	6.300	69.185	404.748	78
20 " 1916	29.644	7.300	70.584	401.893	78
13 " 1916*	30.859	8.000	78.817	398.116	77
6 " 1916*	101.267	79.000	90.295	381.418	70
29 April 1916	100.679	79.000	79.128	379.285	70
22 " 1916	94.275	73.000	74.023	380.477	71
15 " 1916	95.662	74.000	74.018	375.835	71
8 " 1916	90.536	68.000	73.831	374.300	71
1 " 1916	92.601	71.000	72.458	373.931	71
25 Maart 1916	72.541	52.000	68.700	375.178	74
18 " 1916	67.771	47.000	68.867	375.971	75
11 " 1916	65.164	44.000	69.403	370.408	75
4 " 1916	61.380	40.000	71.227	366.489	75
29 Mei 1915	62.416	13.000	148.775	210.566	60
30 Mei 1914	66.825	6.500	66.275	41.902 ¹⁾	53
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

²⁾ De 4 1/2 % Staatsleening 1916 werd van 1 tot 8 Mei nagehoeg volgestort.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischb. schulden
1 Apr. 1916	47.028	34.073	144.987	29.407
25 Mrt 1916	47.791	33.722	141.508	30.615
18 " 1916	47.026	33.305	141.899	29.243
11 " 1916	48.473	33.204	140.934	29.610
3 Apr. 1915	30.776	29.213	114.694	13.562
4 Apr. 1914	25.293	29.149	111.093	11.164
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betalbaar	Beleeningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
1 Apr. 1916	6.327	17.074	47.895	26.458	46.222	46
25 Mrt 1916	6.348	17.212	43.933	27.478	47.089	47
18 " 1916	6.450	16.800	43.905	27.249	47.103	47
11 " 1916	6.398	16.900	43.160	26.747	47.569	48
3 Apr. 1915	5.150	5.677	34.588	3.208	34.338	51
4 Apr. 1914	5.452	11.620	42.136	2.432	5.539 ²⁾	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
25 Maart 1916..	970	895	835	928	560
18 „ 1916..	951	914	788	922	553
11 „ 1916..	914	936	753	927	555
4 „ 1916..	920	975	713	914	756
27 Maart 1915..	1.259	990	1.331	821	646
28 Maart 1914..	669	1.032	443	712	325
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 24 MEI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 77.138.810	Government Deb. £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion.... „ 58.688.810
£ 77.138.810	£ 77.138.810

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 33.187.474
Rest..... „ 3.139.187	Other securities „ 76.446.807
Public deposits „ 54.250.998	Notes..... „ 42.395.450
Other deposits „ 81.405.160	Gold and silver coin..... „ 1.343.476
Seven-day and other bills.. „ 24.862	
£ 153.373.207	£ 153.373.207

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangegeven Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
24 Mei 1916	60.032	34.743	117.526	28.500	83.775
17 „ 1916	60.094	34.671	117.182	28.500	83.775
10 „ 1916	59.363	34.426	116.562	28.500	83.877
3 „ 1916	57.469	34.333	117.160	28.500	83.877
26 Mei 1915	61.738	32.947	45.160	28.500	9.586
27 Mei 1914	35.947	28.933			
22 Juli 1914	40.164	29.317			

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
24 Mei 1916	33.187	76.445	81.405	54.251	43.739	32 1/4
17 „ 1916	33.187	79.879	60.645	78.583	43.873	31 1/2
10 „ 1916	33.187	79.410	54.834	83.442	43.387	31 2/3
3 „ 1916	33.188	77.377	48.444	86.024	41.587	30 2/3
26 Mei 1915	51.043	139.290	132.089	87.742	47.241	21 1/2
27 Mei 1914	11.047	41.467	19.015	41.249	25.464	42 1/4
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 2/3

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 23 MEI 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.503.032.000
davon Goldbestand	„ 2.463.392.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine....	„ 527.547.000
Noten anderer Banken	„ 24.199.000
Wechsel	„ 5.266.386.000
Lombardforderungen	„ 11.091.000
Effekten	„ 36.036.000
Sonstige Aktiva	„ 327.387.000
Grundkapital	„ 180.000.000
Reservfonds	„ 85.471.000
Notenumlauf	„ 6.443.316.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	„ 1.775.453.000
Sonstige Passiva	„ 211.438.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
23 Mei 1916	2.503.032	2.463.392	527.547	6.443.316	47
15 „ 1916	2.502.216	2.462.791	683.630	6.536.244	49
6 „ 1916	2.502.188	2.462.507	878.295	6.642.205	51
29 Apr. 1916	2.503.901	2.461.702	938.972	6.696.911	51
22 Mei 1915	2.428.377	2.378.360	524.689	5.142.718	57
23 Mei 1914	1.686.055	1.353.364	74.192	1.839.368	96
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
23 Mei 1916	5.266.386	1.775.453	1.716.700	483.100
15 „ 1916	5.046.962	1.510.915	1.892.700	642.700
6 „ 1916	5.051.916	1.642.134	2.099.200	839.700
29 Apr. 1916	5.138.099	1.736.894	2.158.900	900.500
22 Mei 1915	3.982.113	1.548.939	1.188.000	494.000
23 Mei 1914	793.008	998.167		
23 Juli 1914	750.892	943.964		

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goun	Zilver	* Te goed in het bui- tenland	Wissels	* Uitge- stelde wissels
25 Mei 1916	4.731.513	352.436	758.970	421.811	1.532.093
18 „ 1916	4.722.895	354.269	806.130	422.418	1.543.909
11 „ 1916	4.715.060	358.623	780.680	394.834	1.552.720
4 „ 1916	4.811.032	356.191	697.636	445.678	1.567.296
27 Mei 1915	3.913.407	375.338	823.194	243.535	2.423.248
28 Mei 1914	3.730.363	632.650	—	1.595.990	
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	—	1.541.080	

Data	Beleening	* Buitgew. voorsch. afd. Staat	Bank- biljetten	Rek. Crt. Particu- lieren	Rek. Crt. Staat
25 Mei 1916	1.211.840	7.500.000	15.434.971	2.109.144	105.706
18 „ 1916	1.218.552	7.400.000	15.445.556	1.995.536	106.035
11 „ 1916	1.222.263	7.400.000	15.432.465	1.980.221	48.463
4 „ 1916	1.219.124	7.100.000	15.423.122	2.040.139	32.623
27 Mei 1915	639.552	5.500.000	11.827.889	2.201.045	75.074
28 Mei 1914	731.780		5.811.870	845.940	183.710
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In miljoenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed ijk bui- tenland	Zilver en pasmunt	Schatkist- biljetten	Circulatie
21 Mei 1916..	1.630	1.315	62	3.572	6.261
14 „ 1916..	1.631	1.224	62	3.647	6.213
6 „ 1916..	1.630	1.124	60	3.700	6.227
29 April 1916..	1.629	1.229	59	3.762	6.254
21 Mei 1915..	1.571	139	55	1.617	3.397
21 Mei 1914..	1.584	198	74		1.641
21 Juli 1914..	1.601	144	74		1.634

Data n. st.	Wissels	Voor- schotten op Effecten	Andere voor- schotten	Rek. Courant Parti- culieren	Rek. Courant Staat
21 Mei 1916..	340	704	171	1.041	262
14 „ 1916..	346	641	174	1.042	224
6 „ 1916..	344	482	176	1.072	211
29 April 1916..	343	499	181	1.133	215
21 Mei 1915..	405	641	225	1.140	213
21 Mei 1914..	385	91	269	621	433
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitn. saldi.	Beleen. van buitn. rorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
23 Mei 1916	246.603	61.366	480.000	61.910	700.075	148.207
18 „ 1916	248.627	63.045	480.000	63.285	694.348	155.905
11 „ 1916	246.170	62.814	480.000	62.023	690.277	156.200
4 „ 1916	206.626	62.360	480.000	62.304	665.971	140.643
27 Mei 1915	62.680	8.106	240.000	22.014	251.472	82.298

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percen- tage ¹⁾
20 Apr. '16	316.140	9.505	66.304	452.640	11.581	71
14 „ '16	322.899	11.504	66.270	461.239	10.934	71
7 „ '16	327.338	11.600	64.384	460.513	10.751	71
31 Mrt. '16	335.240	9.938	61.675	458.456	9.867	74
23 Apr. '15	238.710	29.184	36.478	297.210	10.889	80

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Bezit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
27 Mei 1916..	422.450	162.220	61.810	3.396.590
20 „ 1916..	441.280	163.300	58.760	3.379.220
13 „ 1916..	442.360	164.950	55.830	3.356.580
6 „ 1916..	445.330	165.540	57.790	3.358.490
29 Mei 1915..	436.410	118.300	32.340	2.427.350
30 Mei 1914..	513.360 ¹⁾	—	¹⁾	2.113.890
25 Juli 1914..	467.880 ¹⁾	—	¹⁾	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadelijk opdraagbaar	Op termijn	
27 Mei 1916..	31.540	3.365.740	161.200	67.730
20 „ 1916..	31.630	3.363.950	164.720	84.460
13 „ 1916..	31.610	3.327.730	179.390	90.440
6 „ 1916..	31.610	3.347.760	169.340	93.040
29 Mei 1915..	37.880	2.343.320	131.070	182.270
30 Mei 1914..	41.370	2.142.330 ¹⁾	¹⁾	48.980
25 Juli 1914..	41.730	1.958.320 ¹⁾	¹⁾	26.170

¹⁾ Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 27 Mei 1916.

De Meimaand heeft voor de beurzen een nieuw geluid gebracht. Onophoudelijk werden de vredesklokken geluid; het klonk wel veraf en onzeker, doch het werd toch vernomen en de effectenmarkten bleken gevoelig te zijn voor dien klank. Tal van fondsen, in de eerste plaats *Staatsfondsen*, langen tijd verwaarloosd en gedrukt, verwisselen thans tot stijgende koersen meermalen van eigenaar. Oostenrijkers, Bulgaren, Portugeezen, Russen enz. konden gedurende de laatste vier weken zich zeer belangrijk herstellen. Zoo stegen 4 pCt. Russische Consols 1889 b.v. van 57½ tot 64¼ pCt. De ontstemming, verwekt door de bekende eischen van de Russische regering nopens de verzilvering van coupons, raakt dus geleidelijk meer op den achtergrond. De vermeerdering van het Russisch goud-tegoed in het buitenland van Rbl. 1223,8 tot Rbl. 1314,7 miljoen, maakte trouwens een vrij goeden indruk. Op Oostenrijksch-Hongaarsche fondsen kan het wapensucces aan de Italiaansche grenzen van invloed zijn geweest (de Januari-Julirente won in de afgelopen maand ruim 4 pCt.), temeer waar deze factor zijn uitwerking niet gemist heeft bij de verlenging van den inschrijvingstermijn der vierde oorlogsleening. Ook Turksche fondsen nemen den laatsten tijd aan de opwaartsche koersbeweging van staatspapieren deel. Zoo steeg de Bagdadleening (1e serie) in de afgelopen week van 51½ tot 56½ pCt.

Noord- en Zuid-Amerikaansche waarden, die een stijgend profijt trekken uit den voordeligen stand der handelsbalansen geven eveneens bij voortdoring van een gunstige houding blijk. Brazilië komt de rijzing van den rubberprijs natuurlijk uitstekend te stade, alsmede de gunstige vooruitzichten voor den koffie-oogst, daar het wel en wee van het land nog steeds in hooge mate van de opbrengst dezer artikelen afhankelijk is. De waarde van de milreis is dan ook voortdurend aan het stijgen. De uitvoer over het eerste kwartaal van het loopende jaar bedroeg 104.124 Contos meer dan over hetzelfde tijdvak van 1915. Zeer opmerkelijk was ook in de afgelopen week de krachtige rijzing van Uruguay's (de 5 pCt. leening gold 66—70½—73—77½,) die wel grootendeels verband zal houden met de snel verbeterende economische positie des lands, die duidelijk uit de jongste in- en uitvoercijfers blijk.

Uitvoer.

Invoer.

1915 1.248.000.000 Pes. 970.000.000 Pes.

1914 867.000.000 „ 1.021.000.000 „

Alleen Aziatische fondsen, met name Chineesche obligatiën, toonen een neiging tot dalen, vermoedelijk zoowel in

verband met de onklare financiële en politieke verhoudingen in het Hemelsche rijk als wegens de kans op conflict met Japan, dat schijnbaar moeilijkheden met zijn buurman zoekt om uit diens oogenblikkelijk moeilijke positie, munt te slaan.

Voor onze Nederlandsche staatsfondsen is de koersverbetering in de afgelopen maand uit den aard der zaak niet zoo belangrijk geweest als voor buitenlandsche staatspapieren, daar ook de reactie niet evenredig was en buitendien reeds geruimen tijd terug het prijsherstel voor de Nationale Schuldsorten is aangevangen. Niettemin sluiten ook thans weer alle soorten op een hooger koerspeil dan vier weken geleden en was ook in de laatste dagen de stemming voor N. W. S.-soorten gunstig, dank zij de verruiming, die de geldmarkt heeft ondergaan. Hieruit en ook uit de verminderde beleeningen bij de Nederlandsche Bank, zou men mogen opmaken, dat het tijdstip zeer geschikt is om de nieuwe Indische leening te ontvangen. Alle grootere of kleinere uitgiften in de laatste vier weken aan de markt gebracht, vonden een uitstekend onthaal.

	29 April	6 Mei	13 Mei	20 Mei	27 Mei
3 % Ned. Werk. Sch.	71	72 ³ / ₈	73	71 ³ / ₈	72 ³ / ₄
2 1/2 % N. Werk. Sch.	60 ¹³ / ₁₆	61 ¹³ / ₁₆	62 ³ / ₄	61 ³ / ₈	62 ⁷ / ₈
5 % Oost-Indië	100 ¹ / ₁₆	100 ¹ / ₁₆	100 ³ / ₈	100 ³ / ₁₆	100 ³ / ₈
4 % Oostenr. Jan.-Juli	44 ¹ / ₄	49 ³ / ₄	48 ³ / ₈	47 ³ / ₄	48 ³ / ₈
4 1/2 % Port, Tabaksl.	76	78	78 ³ / ₄	80	79
4 % Rusl. Nic. '67-'69	61 ¹³ / ₁₆	63 ¹ / ₁₆	62 ¹ / ₂	62 ¹³ / ₁₆	62 ⁷ / ₈
4 % Rusland 1880 ..	57	56 ³ / ₈	55 ³ / ₈	57 ¹ / ₄	56 ⁷ / ₈
4 % Rusland by Hope	59 ¹ / ₂	60 ¹³ / ₁₆	61	63 ¹³ / ₁₆	64 ¹³ / ₁₆

Op de locale markt zou men de grondstemming in de Meimaand getoond, haast „waardig” kunnen noemen. Want, zonder dat, — op een enkele uitzondering na, — iets dat op een ziekelijk speculatieve bedrijvigheid geleek, te bespeuren viel (integendeel waren de omzette meestal niet overmatig groot en was de handel doorgaans kalm) had toch over de geheele linie een welbewuste en per saldo zeer krachtige koersrijzing plaats.

Voor *cultuurfondsen* vindt de hervatte rijzing, na slechts korte onderbreking, gereedelijke verklaring uit het feit, dat de suikerprijzen zich weer in sterk opwaartsche richting bewegen, nu blijkt, dat de groote behoefte aan suiker juist samenvalt met een vermoedelijke totalen bietsuiker-oogst, die zeer aanmerkelijk bij vorige jaren ten achter zal blijven. Aandeelen Internat. Crediet & H.ver. Rotterdam waren in de afgelopen week zeer willig 200¹/₂—215—209, wyl het bevreemdend jaarverslag een dividenduitkeering van 14 pCt. (v. j. 10 pCt.) toelaat. Pengadjarans verbeterden van 138 pCt. tot 164³/₄ pCt.

Petroleumfondsen stonden geheel onder den invloed van de krachtige rijzing van het hoofdfonds „Koninklijke”, waarvoor de bedrijfsuitzichten door den goeden loop der exploitatie bij de verbonden maatschappijen (thans verluiden weer zeer optimistische geruchten nopens de petroleumwinning bij de Roxana Cy.) en wegens de voortdurende prijsrijzing van het product hoogst bevreemdend blijven. Rumeensche soorten waren gezocht, daar de prijzen in het binnenland zich den laatsten tijd op hooger peil bewegen en in de transportmoeilijkheden verbetering schijnt te komen. Edoch zou volgens de laatste berichten de Rumeensche regeering thans ingegrepen hebben in de prijsopdriving van residu en benzine voor binnenlandsch gebruik en voor deze producten een prijsmaximum hebben vastgesteld. Wellicht heeft het vooruitzicht hierop de noteeringen voor de betrokken fondsen slotweek eenigszins gedrukt.

De kleine schommelingen in den rubberprijs hadden geen nadeelige uitwerking op het koersverloop van *rubberfondsen* hier ter beurze, daar de prijshoogte nog altijd een zeer bevreemdende winstmarge voor de goed beheerde maatschappijen laat; de productie is vrij algemeen sterk toegenomen. Zoo bedroeg deze bij de Amsterdam Rubber over 1915 1.759.100 ¹/₂ K.G. tegen 883.800 ¹/₂ K.G. over 1914 en is sedert nog toegenomen, daar over de vier eerste maanden van dit jaar 813.500 ¹/₂ K.G. verkregen werd tegen 452.500 ¹/₂ K.G. over gelijk tijdvak van 1915. De Oost-Java Rubber Mij., die het vorig jaar slechts 4 pCt. dividend heeft kunnen uitkeeren, betaalt thans 24 pCt., terwijl de directie der Serbadjadi 20 pCt. voorstelt tegen 10 pCt. het vorig jaar enz.

Om ongeveer gelijke redenen blijft de *scheepvaartafdeling* bij haar onwankelbaar vaste houding volharden. De vrachtprijzen blijven hoog, de winsten zijn in overeenstemming hiermede en de gelukkige bezitter van scheepvaartfondsen op lagere prijzen dan de thans geldende, vraagt niet verder. Hij houdt zijn bezit krachtig vast, zoodat de minste vraag groote koersrijzingen veroorzaakt. Zoo liepen in de afgelopen week, schier zonder handel, Nievelt Goudriaans van 613 tot 633¹/₂ pCt. op.

Wij kunnen het lied van de stijgende koersen besluiten met op *tabaks-aandeelen* te wijzen, die eveneens op gunstige jaarverslagen, gunstige dividenduitkeeringen en — naar verluidt — gunstige vooruitzichten voor den nieuwen oogst, in het harmonisch gunstig geheel hun partij vervulden.

Toch viel slotweek eenige vermoeidheid in de stijgende koersbeweging waar te nemen en begonnen enkele fondsen op winstnemingen koersbuitelingen te maken.

	29 April	6 Mei	13 Mei	20 Mei	27 Mei
Wester Suikerraffin.	173 ¹ / ₄	177 ³ / ₄	193 ¹ / ₄	185 ¹ / ₈	189
Vorstenlanden	199 ¹ / ₄	191	188	203	201 ¹ / ₄
Handelsvereen. A'dam	298	325	330	343	345
Suiker Cultuur	165 ¹ / ₂	174 ¹ / ₄	187	190	188
Guyana Goud	21 ¹ / ₂	21 ³ / ₄	23 ³ / ₄	24	29 ³ / ₄
Dordtsche Petroleum	183 ³ / ₄	190	196 ¹ / ₂	194	198
Geconsolideerde	198 ³ / ₄	227 ³ / ₄	226	238 ³ / ₄	233 ¹ / ₂
Koninklijke	604 ³ / ₄	622 ¹ / ₄	627 ¹ / ₂	635 ¹ / ₄	657
Amsterdam Rubber..	187 ³ / ₄	195	198 ³ / ₄	206	211 ¹ / ₂
Bandar Rubber	77	78	80	84 ¹ / ₈	101 ¹ / ₄
Kendeng Lemboe....	198 ¹ / ₂	190	194	195	215
Oost Java Rubber ..	178 ¹ / ₂	215	214 ³ / ₄	240	225 ³ / ₈
Serbadjadi	310	322	332 ¹ / ₂	325	334
Kon. Holl. Lloyd....	160	169	167 ³ / ₄	168 ³ / ₄	169 ¹ / ₈
Ned. Sch.vaart Unie	154 ³ / ₄	161 ³ / ₄	164	164	167 ³ / ₄
Rotterdamsche Lloyd	160 ¹ / ₂	165 ¹ / ₄	161 ³ / ₄	160 ¹ / ₂	164
Stoomv. Mij. Oostzee	240 ¹ / ₂	285	272	288	289 ³ / ₄
Amsterdam Deli	244 ³ / ₄	240	248	249 ¹ / ₂	254
Amsterdam Langkat	220	224 ³ / ₄	240	250 ³ / ₄	254 ³ / ₄
Besoeki	152	152 ¹ / ₂	157 ³ / ₈	152 ¹ / ₄	154 ¹ / ₂
Deli Batavia.....	416 ¹ / ₂	441 ¹ / ₂	459 ¹ / ₂	472 ¹ / ₂	471
Deli Maatschappij ..	468 ¹ / ₂ *	494 ¹ / ₂	510	522 ³ / ₄	529
Medan	162	163	179	194	197 ¹ / ₂
Rotterdam Deli	210	230 ¹ / ₄	229 ¹ / ₂	241 ¹ / ₂	246 ¹ / ₂

* ex. div.

De hooger geschetste belangstelling, die bijna over de geheele locale markt verdeeld was, heeft de *Amerikaansche* afdeling een hoogst ongeanimeerd aanzien gegeven, zoodat de zaken daar niet tot veel beschouwing aanleiding geven. Slechts zij vermeld, dat de aanvankelijk vaste houding, die Wallstreet voor spoorwegfondsen getoond heeft, hier op eenigszins kleingeestige wijze werd nagevolgd, daar de vraag schier uitsluitend de heel goedkope soorten betrof. In tegenstelling met eenigen tijd geleden bestaat er thans voor spoorwegfondsen meer aandacht dan voor industrials.

Vermoedelijk houdt de geringere belangstelling voor Amerikaansche industriële aandeelen hier ter beurze ook verband met enkele prijsverlagingen voor ijzer en staalartikelen en met de voorbereiding voor de presidentsverkiezing, die altijd een periode van onzekerheid met zich brengt. Om het tijdperk van welvaart voor de Unie ook na den oorlog te doen voortduren is namelijk een sterke partij doende, stemming te maken voor den candidaat, die beschermende rechten in zijn program heeft staan, terwijl Wilson meer heil zoekt bij de pacifisten. Ons publiek doet vermoedelijk nog zoo onverstandig niet door een afwachtende houding aan te nemen.

	29 April	6 Mei	13 Mei	20 Mei	27 Mei
American Beet Sugar	65	64 ¹ / ₄	67	66 ¹ / ₂	66
Amer. Car & Foundry	59 ¹ / ₈	60 ³ / ₈	60 ¹¹ / ₁₆	60 ¹¹ / ₁₆	60 ³ / ₈
Am. Smelt & Ref. ..	87 ¹ / ₂ *	91 ¹ / ₄	92 ¹ / ₂	92 ³ / ₈	93 ¹ / ₈
Anaconda Copper ..	168	168	169	170	170
Studebaker Corp. ..	124 ¹ / ₄ *	127 ⁷ / ₁₆	128 ¹ / ₈	133 ¹ / ₄	133 ¹ / ₁₆
United Cigar	51 ³ / ₁₆	53*	53 ³ / ₈	54	53 ³ / ₈
U.S. Steel.....	76 ¹ / ₂	78 ¹³ / ₁₆	79 ³ / ₈	80 ⁹ / ₁₆	79 ³ / ₈
Atchison Topeka....	97 ³ / ₄	100	100 ¹ / ₂	101 ⁷ / ₈	102 ⁷ / ₈
Denver & Rio Grande	11 ⁷ / ₁₆	11 ³ / ₈	11 ¹³ / ₁₆	14 ³ / ₁₆	13 ¹³ / ₁₆
Kans. City South.gew.	23 ⁷ / ₁₆	24 ³ / ₈	24 ¹³ / ₁₆	26 ¹ / ₄	26
Miss. Kans. & Tex.					
4 % 2e Hyp.	34 ¹ / ₁₆	36 ³ / ₈	37 ¹ / ₂	39	39 ³ / ₈
Canadian Pacific ..	—	—	170 ¹ / ₈	175	186 ¹ / ₄
Int. Merc. Mar. pref.	73 ³ / ₁₆	81 ³ / ₄	83 ¹ / ₁₆	83 ³ / ₈	83 ⁷ / ₈

* ex. div.

Te L o n d e n is in het Lagerhuis thans het elfde crediet sedert het uitbreken van den oorlog, zijnde £ 300 miljoen, goedgekeurd, zoodat het totaal der toegestane oorlogscredieten thans £ 2382 miljoen belooft. Van de uitgifte eener oorlogslening is evenwel nog steeds geen sprake en de idee van een premieleening is definitief uitgeschakeld. De regeering zet de verkoopen van schatkistobligaties zoo krachtig mogelijk voort. Den laatsten tijd zijn deze verkoopen vrij bevreemdend en, om deze verder te stimuleeren, worden naast schatkistobligatiën, die in 1921 vervallen, ook dezulke met 3-jarigen looptijd verkrijgbaar gesteld.

Consols en andere „goudgerande waarden” genoten in de afgelopen week veel vraag en sluiten vaster. Evenzoo

werden aan de Theems Argentijnsche en Japansche staatsfondsen op betere koersen verhandeld. Argentijnsche en Braziliaansche tractiewaarden gaven daarentegen wegens minder gunstige ontvangstcijfers een kleine reactie te zien.

In Frankrijk zullen schier alle belastingen sterk worden verhoogd. Men verwacht hieruit een toeneming der staatsontvangsten met fr. 907 miljoen in oorlogs- en fr. 1092 miljoen in vreedetijd. Het heeft er allen schijn van, dat men de uitgifte van een groote binnenlandsche leening aan het voorbereiden is. Immers, het aangenomen wetsontwerp, waarbij uitgifte, verkoop, of introductie van buitenlandsche zoowel als van binnenlandsche fondsen tot op een nader te bepalen tijdstip na den oorlog verboden wordt, — behoudens door den minister van financiën gegeven toestemmingen — kan slechts beoogen, alle disponibele middelen, die belegging zoeken, slechts één richting, — die van de schatkist — op te drijven.

Vershillende fondsen werden aan de Seine levendiger gezocht, zoodat het slot, ook voor Fransche Rente, (62.50—63) vrij vast was.

Ter beurze van Berlijn was aanvankelijk de koopneiging voor „Vredesfondsen” weer overheerschend. Later hadden echter reacties plaats, ofschoon het slot weer zeer bevredigend was.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tarwe was gedurende de afgelopen week algemeen flauw met lagere prijzen, vooral in Argentinië. Tegenover de flinke voorraden van tarwe in de importlanden en de buitengewoon groote hoeveelheden nog ter verschepping naar Europa aanwezig in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Canada, Australië en Argentinië hadden gedurende de laatste weken de minder gunstige berichten over den nieuwen oogst, zoowel in de beide Noord-Amerikaansche landen als in verschillende landen van Europa, een scherpe daling in den tarweprijs kunnen tegenhouden. In den laatsten tijd echter bereiken ons geruststellender berichten over de nieuwe Noord-Amerikaansche wintertarwe. Wel wordt daar geklaagd over insectenschade, doch te groote waarde schijnt aan die klachten niet te moeten worden gehecht. In Canada, waar gevreesd werd voor nadeelige gevolgen van den vertraagden uitzaai, wordt nu een opbrengst verwacht, die weliswaar ver achterblijft bij den enormen oogst van 1915, doch dien van 1914, toen record-oogst, nog overtreft. Ook Engeland en Frankrijk melden zeer gunstig weder met goede vooruitzichten. De tot vastheid stemmende factoren van de laatste maanden verdwijnen dus allengs en flauwe markten waren het gevolg.

De verscheppingen van tarwe hebben in deze week de wekelijksche behoefte weder flink overtroffen en de voorraden in Europa zijn weder toegenomen, vooral in Engeland, waar ook voor de naaste toekomst een voortzetting van dit verschijnsel wordt verwacht. De vraag is daar dan ook slecht. De aankomsten aan de Noord-Amerikaansche en Canadeesche markten blijven bij voortdurend zeer belangrijk en men verwacht, dat zij dit nog geruimen tijd zullen blijven.

Ook in Argentinië is de voorraad in de havenplaatsen weder vermeerderd. De tarweprijs is daar tot een ongekend laag niveau gedaald en bedraagt te Buenos-Aires ongeveer \$ 7.— per 100 K.G. tegen \$ 13.— een jaar geleden. Men berekent den gemiddelden kostprijs in Argentinië op \$ 8.— en daar ook voor andere graansoorten de prijzen zeer laag zijn, wordt bij de Argentijnsche Regeering aangedrongen op maatregelen ter verhooging van de graanprijzen. De oorzaak van deze lage prijzen in Argentinië dient in de eerste plaats gezocht te worden in de buitengewone schaarschte aan scheepsruimte en de enorme hoogte, waartoe de vrachten, vooral van Argentinië, zijn gestegen. Deze duurte der vrachten heeft tengevolge, dat de Argentijnsche tarwe in Europa slechts kan concurreren met de uit andere landen ruimschoots aangevoerde soorten, wanneer zij in Argentinië zeer goedkoop kan worden gekocht. De tarwevoorraad in de Argentijnsche havens bedraagt reeds het dubbele van den zichtbaren voorraad van einde Mei 1915.

Maïs. Ofschoon ook voor dit artikel de vraag in Europa weinig verbetert, was de stemming toch niet zoo algemeen flauw dan voor tarwe. In Noord-Amerika is de prijs, na de sterke daling der vorige week, vrijwel stationair gebleven. De flinke consumptie-vraag in Noord-Amerika leidde tot een belangrijke vermindering in de aanvoeren aan de hoofdmakten en bovendien was het weder niet onverdeeld gunstig voor den uitzaai en de ontwikkeling van den nieuwen oogst.

De verscheppingen van maïs naar Europa waren weder klein, niet het minst door het nog steeds van kracht zijnde Engelsche voorschrift aan de Britsche reeders om minstens 75 % hunner scheepsruimte beschikbaar te stellen voor den aanvoer van tarwe. Ofschoon de vraag naar maïs in Engeland zoowel als in Frankrijk, ook in verband met den gunstigen stand der weiden, zeer klein is, heeft dan ook in Engeland de prijs zich kunnen verbeteren na de zeer flauwe markten van de vorige week. Slechts Argentinië blijft, weder door het gebrek aan scheepsruimte, flauw en de prijzen zijn ongekend laag met flinke aanvoeren naar de havenplaatsen en toenemenden voorraad.

Gerst. De verscheppingen van gerst uit Noord-Amerika waren zeer klein, doch Britsch-Indië verscheepte voor het eerst in dit seizoen een belangrijke hoeveelheid gerst, vrijwel geheel voor Engeland, waar echter voorloopig de voorraden nog zeer klein zijn met vaste prijzen.

In haver gebeuren weinig zaken, ofschoon de verscheppingen zeer groot zijn en in de afgelopen week zelfs belangrijk groter waren dan ze in dit seizoen tot dusver waren geweest. De haver was echter vrijwel uitsluitend bestemd voor de Regeeringen der Entente-landen. De verwachting evenwel, dat van deze zeer groote hoeveelheden haver een gedeelte bij aankomst aan den handel zal worden verkocht, heeft in Engeland eenige prijsverlaging tengevolge gehad. In Frankrijk veroorzaakt de zeer lage, onlangs voorgescreven, maximum-prijs, dat bijna geen zaken worden gedaan.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Juni	Maïs Juni	Lijnz. Juni
29 Mei 1916	107	70 1/2	39 1/8	7,00	4,05	10,45
22 „ 1916	107 3/4	72 1/2	43 1/8	7,55	4,35	10,75
29 Mei 1915	139	74 3/8	50 1/8	13,40	5,05	11,75
29 Mei 1914	99 1/4	70 3/4	40 1/2	9,25 ²⁾	5,35 ²⁾	13,15 ²⁾
20 Juli 1914	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Juli.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 24/25 en 15/18 Mei.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	29 Mei	22 Mei	Soorten.	29 Mei	22 Mei
Tarwe	368	368	Haver 38 lb. white clipped	16,80	16,85
Rogge No. 2 Western ..	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd. Amer. van La Plata-zaad ..	nom.	nom.
Maïs La Plata Gerst 46 lb. feeding	363	363	Lijnzaad La Plata	470,—	470,—

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	21-27 Mei 1916	Sedert 1 Jan. '16	21-27 Mei 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	45.294	556.346	460	4.685
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	24.616	300.629	—	—
Rogge	—	12.027	—	—
Boekweit	—	5.539	—	503
Maïs	8.862	135.549	5.060	54.930
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	46.697	—	—
Gerst	1.100	42.119	—	4.549
Haver	725	22.385	—	4.218
Lijnzaad	320	41.969	—	32.790
Lijnkoeken	11.900	79.700	—	4.165
Tarwemeel	635	2.121	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	1.036	—	—

Markten in Nederland.

De tarwevoorraad neemt toe en de belangrijke verscheppingen van tarwe naar Nederland in de laatste weken doen verwachten, dat binnenkort weder een voldoende voorraad beschikbaar zal zijn.

De handel in voedergranen is zeer weinig levendig wegens de plannen der Regeering, die den aanvoer daarvan tot zich wenscht te trekken. De onzekerheid omtrent de uitwerking van dezen maatregel, die bovendien het doen van nieuwe import-zaken uitsluit, heeft tengevolge, dat de

vraag zeer gering is en de kleine voorraden, welke zich nog in handen der handelaars bevinden, slechts moeilijk koopers vinden. De vraag naar voedergraan is echter in de maand Mei steeds zeer beperkt. In de prijzen valt zeer weinig verandering waar te nemen.

METALEN.**IJZER EN STAAL.**

In Engeland heerscht buitengewone schaarschte aan ruw-ijzer, voornamelijk aan gietkwaliteiten, waarvan de aanvoeren niet voldoende blijken te zijn om de binnenlandsche verbruikers te bevredigen,

De uitvoerhandel is geheel buiten kwestie; een poging is echter aangewend om in den toestand verlichting te brengen, door een paar ovens meer in gebruik te nemen, zoowel voor Cleveland als ook voor haematiet ijzer. Dit is evenwel geen gemakkelijke taak met het oog op het toenemend gebrek aan werklieden.

Ook doet de schaarschte aan halfafgewerkt staal zich zeer sterk gevoelen, van welk materiaal de geheele productie gereserveerd is voor rekening van het Gouvernement.

De tusschenkomst van het Duitse Gouvernement betreffende de prijspolitiek van het Stahlwerks-Verband draagt in zooverre reeds vruchten, dat het Ministerie van Oorlog, in overleg met de vertegenwoordigers van de groote industrieele ondernemingen, maximum prijzen heeft vastgesteld voor ijzer-erts, dat van het Siegerland-district komt. Door een grens te stellen voor de prijzen van dit ruwe materiaal hoopt het Gouvernement tegelijkertijd controle uit te oefenen op de marktprijzen van ruw ijzer en afgewerkt staal.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
26 Mei 1916..	95/-	121.-/-	193.-/-	31.10/-	90.-/-
19 „ 1916..	nom.	138.-/-	197.5/-	31.15/-	95.-/-
28 Mei 1915..	65/3	78.15/-	163.-/-	20.5/-	88.-/-
29 Mei 1914..	51/3	63.-/-	143.-/-	19.3/9	21.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Ter beurze van Londen treden de handelaars zeer sterk als koopers op, doch de mijnen nemen nog steeds een afwachtende houding aan. De vraag, zoowel naar stoom- als ook naar huishoudkolen, voor regeerings-doeleinden is enorm, zoodat de beschikbare hoeveelheden voor particuliere rekening zeer gering zijn.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den Petroleum Review.)

Londen, 19 Mei.

Benzine. Sinds het laatste bericht heeft er zich een groote verandering voorgedaan. De „Shell Company” heeft thans haar prijzen op hetzelfde niveau gebracht als haar concurrenten. Met de verhooging van 2 d. per gallon, die verleden week gesignaleerd werd, zijn thans de detailprijzen in Londen als volgt:

No. 1	2 s. 10 d.	} per gallon.
No. 2	2 s. 9 d.	
No. 3	2 s. 8 d.	

Alle merken in Schotland en Ierland 1 d. per gallon hooger. Smeeroliën. Geen officieele notering. Prijzen zijn ongeveer:

American pale	vanaf £ 29.—
„ red	„ £ 32.—
„ filtered cylinder ..	„ £ 30.—

Paraffine. De loopende prijzen zijn ongeveer als volgt:
140° smeltpunt 6 d.

van 130—132°	„	5 1/4 d.
„ 125—128°	„	4 7/8 d.
„ 118—120°	„	4 1/2 d.

Geraffineerde petroleum. Prijzen blijven onveranderd voor

2e destillaat 11 1/2 d.

Standard White 1 s.

Water White 1 s. 1 d.

Stookolie en vethoudende oliën niet officieel genoteerd.

Terpentijn. Amerikaansche terpentijn kalm.

Loco 43 s.

Juni/Augustus .. 43 s. 3 d.

Juli/December .. 43 s. 3 d.

Sept./December . 43 s. 3 d.

Liverpool, 18 Mei.

Amerikaansche petroleumproducten gaan geregeld van de hand en 11 d. tot 1 s. per gallon wordt voor Amerikaansch genoteerd. Geen Russische olie aan de markt.

Bakou, 18 Mei.

De Ruwe-oliemarkt blijft vast en de notering staat op 48 1/2—49 kopeken per pud. De Review verneemt, dat de door het Gouvernement vastgestelde maximumprijzen nog niet in werking zijn getreden.

New York, 18 Mei.

Geraffineerd in kisten 11,25 c. per gallon.

Standard White in vaten 8,95 c. „ „

Credit Balances 2,60 c. „ „

Pennsylvanian Crude \$ 2,40 per vat.

KATOEN.**NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.**

(Middling Uplands.)

	26 Mei '16	19 Mei '16	12 Mei '16	26 Mei '15	26 Mei '14
New York	12,90 c	13,30 c	13,05 c	9,50 c	13,70 c
Liverpool	8,47 d	8,74 d	8,44 d	5,24 d	7,70 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 26 Mei '16	Overeenkomstige perioden	
		1914—'15	1913—'14
Ontvangsten Gulf-Havens..	4546	6802	6391
„ Atlant. Havens	2415	3572	3954
Uitvoer naar Gr. Brittannië	2288	3602	3265
„ „ 't Vasteland.	2168	3736	4909
„ „ Japan etc...	408	440	375

Voorraden in duizendtallen	26 Mei '16	26 Mei '15	26 Mei '14
Amerik. havens.....	1123	1088	514
Binnenland.....	651	600	271
New York	222	233	122
New Orleans	291	221	128
Liverpool	701	1708	1027

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester dd. 17 Mei 1916.

De noteringen van Amerikaansche katoen in Liverpool blijven geregeld stijgen en vooral de vraag naar voorradige partijen blijft levendig. Door realisaties zijn de prijzen wel iets gedaald, doch de markt blijft vast en algemeen worden hogere prijzen verwacht. Voorraden zijn ook verminderd en het wordt steeds moeilijker deze aan te vullen. De berichten omtrent den nieuwen oogst luiden minder gunstig en de houders in het Zuiden profiteeren van den toestand door voor hun nog onverkochte voorraden zeer hoge prijzen te vragen. In Egyptische katoen is vrij veel gedaan, doch de prijzen zijn wat flauwer, hoofdzakelijk door de gunstige berichten over den nieuwen oogst.

Naar Amerikaansche garens is vrij goede vraag en vooral voor binnenlandsche consumptie zijn flinke partijen afgesloten. Noteringen zijn circa 1/2 penny hooger dan veertien dagen geleden en spinners blijven goed met orders voorzien. Hoofdzakelijk inslaggers worden gevraagd, doch ook voor kettinggarens bestaat meer belangstelling en men is daarin minder om orders verlegen. Prijzen van grove garens blijven in verhouding nog het best, voornamelijk omdat verkoopers daarin nog steeds volop met orders voorzien zijn. De vraag voor export is goed, maar getwijnde garens worden wat kalmer en de prijzen zijn iets teruggelopen. Door de hooge volprijzen is de vraag naar katoenen garens voor de tricott-fabrieken toegenomen en zijn daarin weer flinke orders geplaatst. Naar Egyptische garens is minder vraag, doch de prijzen blijven vast.

Voor manufactures is meer vraag van Engelsch-Indië, maar de zeer hoge kostprijzen houden groote zaken tegen, hoewel de limites der koopers veel hooger zijn dan eenige weken geleden. Voor fabrikanten is de positie echter niet gunstig, daar hun kostprijzen zoo hoog zijn geworden, dat van winstmarges bijna geen sprake kan zijn. In geverfde goederen en fancies is nog al wat gedaan, terwijl zoowel Zuid-Amerika als de kleinere Europeesche markten koopers blijven. China is rustig, hoewel men daar ook wel kleine hoeveelheden begint te koopen.

WOL.

De markt te Bradford is onveranderd. Belangrijke omzetten hebben plaats gehad in merinos en betere crossbreds, terwijl voor de gewonere soorten minder belangstelling bestaat.

De uitvoeren van en de verkoopen in Australië bedroegen van 1 Juli tot 30 April:

	Uitvoeren	Verkoopen
1915/16.....	1.942.000 balen	1.671.000 balen
1914/15.....	1.821.000 „	1.307.000 „
1913/14.....	2.296.000 „	1.817.000 „

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
26 Mei 1916.....	47 1/2	38 1/2	32 1/2	28 1/2	25
19 „ 1916.....	46 1/2	38	32 1/2	28 1/2	25
26 Mei 1915.....	34 1/2	30 1/2	29 1/2	26 1/2	25

SUIKER.

Onze Bietsuikermarkt was in de afgelopen week over het algemeen vast gestemd. De waarde voor Meilevering kan op f 31.— a f 31 1/2 aangenomen worden. Voor Oct./Dec.-levering bestond veel belangstelling: nadat de prijs tot f 27 1/2 a f 28.— was opgelopen, veroorzaakten winstnemingen tijdelijk een flauwere stemming doch de markt kon weder vast sluiten met afdoeningen tot f 27 1/2.

Met betrekking tot den kleinen voorraad in ons land ontleenen wij aan de N. R. Ct. het volgende:

De moeilijke toestand, waarin de grossiers in suiker op het oogenblik verkeerden, is het hoofdonderwerp geweest van de besprekingen in de Donderdag te Utrecht gehouden vergadering van het bestuur van den Nederlandschen Suikerbond.

Was de levering tot heden onregelmatig en lang niet voldoende, thans begint de toestand zeer te nijpen, daar niet alleen niet voldoende geraffineerde suiker wordt beschikbaar gesteld, doch ook de fabrieken, die z.g. afgedraaide suiker vervaardigen, de aflevering hebben gestaakt.

Mondeling, telegrafisch en per request is het ministerie op de hoogte gebracht van den moeilijken toestand, waarin de groothandel in suiker verkeert. Ook het suikerbureau, waarnaar men werd verwezen, kan den handel niet helpen, daar er eenvoudig geen suiker meer schijnt beschikbaar te zijn.

Algemeen vond men het noodzakelijk, dat een paar bestuursleden van den Suikerbond door de regeering werden aangewezen om zitting te nemen in het suikerbureau.

Er werd besloten, in dezen geest een verzoek tot de regeering te richten.

Men meende te weten, dat er nog heel wat ruwe suiker in het land is, en de noodzakelijkheid werd betoogd, dat de minister deze suiker in beslag laat nemen, wil er eenigszins in den nood worden voorzien.

Wanneer doelmatige maatregelen genomen worden voor een verstandige verdeling van de binnenlandsche voorraden, mag verwacht worden, dat deze zullen toereiken tot de nieuwe bietoogst binnenkomt.

F. O. Licht bericht, dat in Duitschland de veldarbeid onder zeer gunstige omstandigheden kon worden voortgezet. In Oostenrijk, waar tot dusver droog weder heerschte, zijn in de laatste dagen regens gevallen, die den aanplant ten goede komen.

Het volgende overzicht van de zichtbare voorraden en zeilende ladingen wordt door F. O. Licht gegeven:

	1916	1915
Duitschland } 1 Febr.	1.200.000 ton*	2.350.000 ton*
Hamburg		
Oostenrijk 1 Febr.....	930.000 „ *	1.274.054 „
Frankrijk 1 April.....	133.898 „	217.375 „
Nederland 1 Mei.....	45.893 „	102.045 „
België 1 April.....	51.402 „	168.045 „
Engeland 1 Mei.....	119.916 „	360.147 „
Totaal in Europa.....	2.481.109 ton	4.471.666 „
Ver. St. v. N. A. 11 Mei..	158.000 „	329.066 „
Cuba, alle havens 10 Mei..	935.000 „	680.000 „
Totaal.....	3.574.109 „	5.480.732 „

* Raming.

Op Java vonden herverkoopen plaats van witte suiker uit den oogst van dit jaar tot f 14 1/4 en f 14 3/8. Een partij No. 12—14 uit de eerste hand werd tot f 12 1/4 verkocht.

Over het algemeen is de stemming echter kalmer. Meer animo bestond voor vroege levering uit den oogst 1917, waarvoor Chineezzen nog f 13.— voor Superieur en f 11 3/8 voor No. 16 en hooger betaalden.

Op Cuba bedroegen de aanvoeren gedurende de voorlaatste week 73.136 ton tegen 93.000 ton in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar, en de totale aanvoeren 2.616.000 ton tegen 2.088.000 ton. Het aantal in werking zijnde fabrieken is tot 53 geslonken tegen 126 verleden jaar. Uit enkele districten worden zware regens gerapporteerd.

Te New York liep de notering voor centrifugals van 6.52 tot 6.40 terug, waarop de markt vast sloot.

Van de overige suikermarkten valt niets nieuws te melden.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Mei.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granulated fob.	
25 Mei 1916....	f 30 3/8	47/1 1/2	21/6	30/6	6,40
18 „ 1916....	„ 31	47/1 1/2	19/6	30/6	6,52
25 Mei 1915....	„ 22 1/2	31/-	19/6	—	4,89
25 Mei 1914....	„ 11 3/4	18/3	—	—	3,32

RUBBER.

De vredesgeruchten, die in den laatsten tijd de ronde doen en die alle markten op het oogenblik min of meer beïnvloeden, hebben niet nagelaten, ook op de rubbermarkt hun invloed te doen gelden.

Verbruikers hebben orders voor levering op bepaalde tijd en zijn daarvoor gedekt; van den kant der importeurs, zoowel als van de verbruikers bestaat geen drang om zich verder te binden en er heerscht over het algemeen een afwachting houding. De meeningen, wat voor invloed een spoedige vrede op de rubbermarkt zou hebben, loopen zeer uiteen.

De stemming was in de afgelopen week tamelijk flauw en de prijzen toonden dagelijks eenige neiging tot dalen; de omzet in loco rubber was echter niet onbevredigend en aangezien verkoopers eenigszins tegemoetkomend waren, werden de aanvoeren grif opgenomen.

De slotnoteringen luiden:

Prima Hevea Crepe loco	2/8 1/2	einde vorige week	2/9 1/2
„ „ „ Juni	2/8 3/4	„ „	2/10
„ „ „ Juli/Dec.	2/9	„ „	2/10 1/2
Smoked Sheets 1 d. minder ..	„ „	„ „	1 d. minder
Hard cure fine Para	2/9 1/4	„ „	2/10

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Koffie blijft in hoofdzaak onveranderd gestemd. De Ned. Indische soorten bedingen zelfs, in weerwil van de onzekerheid omtrent maatregelen in het Buitenland al dan niet te treffen, eer hoogere prijzen, terwijl die der aan de N. O. T. verbondene wel uiteenloopen doch over het algemeen iets gemakkelijker zijn. Naar vernomen wordt, zou van de laatste aanvoeren uit Indië met de „Sarpedon” en de „Tantalus” voorloopig het grootste gedeelte aangehouden worden; redenen onbekend.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
26 Mei 1916	141.000	6950	607.000	7600	12 9/32
19 „ 1916	130.000	7425	828.000	7600	12 9/32
26 Mei 1915	333.000	4625	482.000	5650	12 9/32
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgeloopt week	Sedert 1 Juli	Afgeloopt week	Sedert 1 Juli
26 Mei 1916....	26.000	3.118.000	57.000	11.114.000
26 Mei 1915....	60.000	3.141.000	33.000	9.162.000

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. In de afgelopen week was er weder eens een offerte in de markt c.i.f. Rotterdam, en wel van het merk Harrison ad f 94,— exclusief molest, onder voorbehoud van verladingsmogelijkheid. Deze offerte bleef echter zonder belangstelling van de zijde der koopers.

Juni-levering in New York, 1e kwal., werd ad 14 3/4 \$ cents pr. Amerik. lb. geoffreerd, 3e kwaliteit ad 13 1/4 \$ cents.

Premier-Jus. 2e kwaliteit Zuid-Amerikaansche werd op Juni-aflading ad f 78,— gedaan c.i.f. Rotterdam exclusief molest, betaling tegen vertoon van dokumenten. 1e kwaliteit werd op deze condities ad f 81,— aangeboden.

Aan het eind der week zijn nog gedaan: 500 trcs. fac „B” Juni-aflading ad f 80,— inclusief molest, franco wal Rotterdam. Men wil verder biedingen tot dien prijs naar Amerika seinen.

In Neutrallard was er een offerte ad f 96,— c.i.f. Rotterdam, exclusief molest.

Imitatie-Neutrallard, zonder offerten.

Katoenzaad-Olie. Op aflading zonder offerten en zonder zaken. Loco Butteroil werd aanvankelijk met f 75,— tot f 76,— later met f 77,— betaald.

COPRA.

Onze markt was deze week zeer vast gestemd, doch er ging tot de hoogere prijzen bijna niets om. De markt sluit met koopers voor Java f. m. s. tot f 39 3/8.

Ceylon cif. Londen £ 34.— en cif. Marseille £ 38.— verkoopers.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

27 Mei 1916		f 39 3/8
20 „ 1916		„ 38 1/4
27 Mei 1915	f 74,— N.O.T. vrij en f 30 1/4 N.O.T.	
27 Mei 1914		f 29 3/4
20-25 Juli 1914		„ 28 3/4

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

27 Mei 1916. In de afgelopen week werden weinig bevrachtingen gemeld.

Kolenvrachten voor Mei aflading waren lager; verscheidene bevrachters wachten met verschepping tot maximum vrachten en prijzen vastgesteld zullen zijn, waardoor voor prompte aflading meer ruimte beschikbaar kwam. Voorloopig zullen maximumvrachten alleen voor de havens aan de Westkust van Frankrijk in werking treden. Over vrachten naar Fransche havens in de Middellandsche Zee, en waarschijnlijk ook naar Italië, duren de onderhandelingen voort.

GRAAN.

Data	Petrograd, Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
22/27 Mei 1916	—	—	f 18.25	13/6	—	172/6
15/20 „ 1916	—	—	—	14/-	f 110,-	173/-
24/29 Mei 1915	—	—	10/-	7/0	60/-	63/0
25/30 Mei 1914	1/1 1/2	6/6	2/-	2/-	13/-	13/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gesaagd)	Oostk. Engeland (mijnstullen)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
22/27 Mei 1916	—	—	—	—
15/20 „ 1916	—	—	—	560/-
24/29 Mei 1915	—	—	—	225/-
25/30 Mei 1914	f 12,—	24/2	70/-	75/-
Juli 1914	„ 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthagen Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
22/27 Mei 1916	18/6	19/-	—	—
15/20 „ 1916	18/6	19/6	—	—
24/29 Mei 1915	11/6	14/-	—	—
25/30 Mei 1914	4/6	5/6	—	8/3
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/0	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
22/27 Mei 1916	fr. 59,—	87/-	105/-	—	f 6,50	—
15/20 „ 1916	„ 66,—	95/-	112/6	60/-	„ 6,50	—
24/29 Mei 1915	„ 20,—	31/6	25/-	25/0	„ 6,—	—
25/30 Mei 1914	„ 7,—	7/3	7/3	—	3/-	4/0
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
22/27 Mei 1916	125/-	—	—	—
15/20 „ 1916	133/9	140/-	—	150/-
24/29 Mei 1915	56/3	—	—	82/6
25/30 Mei 1914	15/6	—	20/3	18/-
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gesaagd en pitch-pine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstullen per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACTEN.

Er is geen wijziging van den toestand te vermelden.

VRACTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Mussale goed, Bovenrijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
22-27 Mei 1916	—	—	—	gunstig
15-20 „ 1916	—	—	—	gunstig
25-29 Mei 1915	0,22 1/2	0,32 1/2	—	gunstig
25-30 Mei 1914	0,65	0,75	1,15	gunstig
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

ADVERTENTIËN

GEBR. VAN UDEN
 ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieuren
 KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
 Telegram-Adres: „VANUDEN”

Boll & Dunlop's Distilleerderij, Rotterdam

OPGERICHT ANNO 1821

Agenten, de Heeren: JACOBSON, VAN DEN BERG & Co., Semarang,
 Soerabaya, Batavia, Cheribon
 VAN NIE & Co., Medan, Deli
 HESTERMAN & Co., Menado
 NICHOLAS RATH & Co., New York

VAN RIJN & CO
 UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN
 VAN DE UTRECHTSCHHE

FIJNE TAFELMOSTERD

5 pCt. GELDLEENING

groot f 80.000.000,—

TEN LASTE VAN

NEDERLANDSCH-INDIË

waarvan opengesteld in Nederland. . f 50.000.000,—

en in Nederlandsch-Indië. f 30.000.000,—

in Schuldbewijzen aan Toonder groot f 1000,—, f 500,— en f 100,—

Uitgifte in NEDERLAND tot den koers van 99½ pCt.

Inschrijvingen op deze leening kunnen worden ingeleverd

op **Donderdag 8 Juni 1916**

van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 uur

TEN KANTORE VAN:

- te AMSTERDAM: De Nederlandsche Handel-Maatschappij,
De Nederlandsch Indische Handelsbank,
De Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij;
- te ROTTERDAM: De Nederlandsche Handel-Maatschappij;
- te 's-GRAVENHAGE: De Nederlandsche Handel-Maatschappij,
De Nederlandsch Indische Handelsbank,
De Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij;

EN VOORTS:

- te AMSTERDAM: De Amsterdamsche Bank,
De Twentsche Bankvereniging B. W. Blijdenstein & Co.,
Hope & Co.,
Lippmann, Rosenthal & Co.,
De Rotterdamsche Bankvereniging,
Wertheim en Gompertz;
- te ROTTERDAM: De Amsterdamsche Bank,
R. Mees en Zoonen,
De Rotterdamsche Bankvereniging,
De Wissel- en Effectenbank;
- te 's-GRAVENHAGE: De Rotterdamsche Bankvereniging;

en in Nederlandsch-Indië tot den koers van 101¼ pCt.

TEN KANTORE VAN:

- DE JAVASCHE BANK te *Batavia* en al hare vestigingen,
DE NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ te *Batavia* en al hare vestigingen,
DE NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK te *Batavia* en al hare vestigingen,
DE NEDERLANDSCH-INDISCHE ESCOMPTO-MAATSCHAPPIJ te *Batavia* en al hare vestigingen.

Inschrijvingsbiljetten en prospectussen zijn bij alle bovengenoemde kantoren kosteloos verkrijgbaar.

De stortingen zullen moeten geschieden op een der werkdagen van 23 Juni tot en met 8 Juli 1916.

Voor verdere bijzonderheden raadplege men het prospectus.

De Minister van Koloniën,
TH. B. PLEYTE.

De Minister van Financiën,
ANT. VAN GIJN.

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën

Anno 1836

ROTTERDAM

De Erven de Wed. J. van Nelle

ROTTERDAM

Tabaks- en Sigarenfabrieken
Koffiebranderij - Theehandel